

Úvod

Navrhovateľ, Obec Veľké Blahovo, predkladá podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie zámer na vybudovanie zariadenia triedený zber komunálnych odpadov – zberný dvor. Spracovanie zámeru navrhovanej činnosti slúži pre účely vydania rozhodnutia Okresného úradu Dunajská Streda, odboru starostlivosti o životné prostredie v zmysle zákona NR SR číslo 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Predložený zámer rieši technické požiadavky dočasného skladovania vyzbieraných odpadov z komunálneho odpadu pred ich spracovávaním u oprávneného subjektu a vytvorenie vhodnej plochy na prípravu a opätovné použitie biologicky rozložiteľných odpadov, odpadových pneumatík a drobných stavebných odpadov.

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

1. Názov (meno)

Obec Veľké Blahovo

2. Identifikačné číslo

00305804

3. Sídlo

930 01 Veľké Blahovo 72

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa

Julia Gányovicsová- starostka obce

Tel: +421 31 552 20 93

Mobil: 0905

e-mail: obecvelkeblahovo@stonline.sk

web: www.velkeblahovo.sk

5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti

Meno: AREKON, s. r. o., Rekreačný Rad 6091/37, 929 01 Dunajská Streda –

Ing. arch. Jozef Šutovský

Mobil: +421 902 407 141

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

1. Názov

Zberný dvor obce Veľké Blahovo

2. Účel

Účelom navrhovanej činnosti je vybudovanie a prevádzka zberného dvora komunálnych odpadov. Prevádzkovaním zberného dvora dôjde k vytvoreniu nových priaznivejších podmienok pre nakladanie s odpadom. Cieľom navrhovateľa je zvýšenie miery zhodnocovania odpadov so zameraním na ich prípravu na opätovné použitie a recykláciu a podpora predchádzania vzniku odpadov s cieľom dodržiavať hierarchiu odpadového hospodárstva.

3. Užívateľ

Prevádzkovateľom zberného dvora bude obec Veľké Blahovo.

4. Charakter navrhovanej činnosti

Navrhovaná činnosť je zaradená do kategórie č. 9 – Infraštruktúra:

- položka č. 9 – Stavby, zariadenia, objekty a priestory na nakladanie s nebezpečným odpadom, časť B - **zist'ovacie konanie od 10t/rok**,
- položka č. 10 – Zhromažďovanie odpadov zo železných kovov, z neželezných kovov alebo starých vozidiel, časť B – **zist'ovacie konanie bez limitu**

Prevádzkovanie zariadenia zo strany obce predstavuje súvisiace a kontinuálne činnosti integrovaného systému nakladania s odpadmi s cieľom zvyšovať efektívnosť zberových systémov s väčším počtom separovaných zložiek komunálneho odpadu (papier, sklo, kovy, plasty, drobný stavebný odpad, nebezpečné odpady, mechanická úprava niektorých druhov ostatného odpadu) – v súlade so Smernou časťou Programu odpadového hospodárstva Trnavského kraja na roky 2016 – 2020.

Navrhovateľ požiadal Okresný úrad Dunajská Streda, odbor starostlivosti o životné prostredie, o upustenie od variantného riešenia v zmysle § 22 ods. 6 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Upustenie od variantného riešenia bolo žiadané z nasledovných dôvodov:

- obec nemá vo vlastníctve iný vhodný pozemok alebo funkčnú objektovú sústavu, kde by bolo možné plánované činnosti umiestniť,
- vzhľadom na predmet návrhu nie je použiteľné iné technické, technologické a organizačné riešenie
- navrhovaná činnosť je v súlade s Programom odpadového hospodárstva SR, ktorého jednou z priorit je separovaný zber odpadov a materiálové zhodnocovanie odpadov,
- realizácia zámeru prispeje k naplneniu cieľov a opatrení Programov odpadového hospodárstva SR a Trnavského kraja na roky 2016 – 2020 v oblasti znižovania odpadov v životnom prostredí.

5. Umiestnenie navrhovanej činnosti

Kraj : Trnavský

Okres: Dunajská Streda

Obec: Veľké Blahovo

Parcely: 784/4

Katastrálne územie: Veľké Blahovo

Bližšie situovanie areálu je uvedené na situácii, ktorá je v prílohovej časti zámeru.

6. Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti

Príloha č.1 obsahuje prehľadnú situáciu umiestnenia navrhovanej činnosti.

7. Termín začatia a ukončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

Začatie prevádzky: po vydaní právoplatných povolení

Termín ukončenia prevádzky: trvalá prevádzka

8. Stručný opis technického a technologického riešenia

Predmetom posudzovania je výstavba a následná prevádzka zberného dvora, ktorý bude určený na dočasné zhromažďovanie vyseparovaných zložiek z komunálneho odpadu od obyvateľov obce.

Riešené územie je situované v okrajovej polohe sídla v jeho južnej časti. Z východu ju vymedzuje cesta III. triedy, zo severu samotný intravilán obce, z juhu intenzívne obrábaná poľnohospodárska pôda, zo západu nelegálna zástavba objektov bývania marginálnej rómskej komunity.

V dotyku s riešeným územím sa nachádza iba vzdušné vedenie vysokého napätia.

V súlade s ustanovením § 80 ods. 6 zákona 79/2015 Z.z. je definovaný zberný dvor nasledovne:

Zberný dvor je zariadenie na zber komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov zriadené obcou alebo združením obcí a prevádzkované obcou, združením obcí alebo osobou, ktorá má uzatvorenú zmluvu s obcou alebo združením obcí na túto činnosť; na prevádzkovanie zberného dvora sa vyžaduje súhlas príslušného orgánu štátnej správy odpadového hospodárstva. Na zbernom dvore môžu fyzické osoby odovzdávať drobný stavebný odpad, objemný odpad, odpady, ktorých zber na zbernom dvore umožňuje tento zákon, a oddelene zbierané zložky komunálneho odpadu v rozsahu triedeného zberu ustanovenom vo všeobecne záväznom nariadení obce.

Zberný dvor vytvára uzavretý oplotený areál v južnej časti katastrálneho územia. Dopravne je ho možné napojiť odbočením z cesty III. triedy v smere na Dunajskú Stredu. Táto kategória cesty, ak sa nachádza mimo zastavané územie sídla, si vyžaduje ochranné pásmo na realizáciu všetkých stavebných objektov. Areál je napojený na verejnú komunikáciu (štátnu cestu) vlastným vnútro areálovým komunikačným systémom. Brána je len jedna a slúži ku kontrolovanému vstupu a zároveň odchodu z areálu. Vnútro areálový komunikačný systém tvorí prístupová dvojprúdová, dvojsmerná komunikácia šírky 2 x 3,0 m a spevnená plocha, ktorá svojim rozmerom umožňuje pohyb všetkých

kategórií nákladných vozidiel. Súčasťou komunikačného systému sú parkovacie plochy pre zamestnancov v počte 4 ks. Rozmer riešiteľnej plochy umožňuje v areáli ponechať minimum zelene. Tá je situovaná do okolia sociálneho zázemia a vstupu do areálu. Nedostatok zelene v areály nahrádza rozsiahla zeleň v rámci ochranného pásma štátnej cesty.

Zber bude realizovaný donáškovým systémom, pričom prinesené komodity budú ukladané do vopred stanovených kontajnerov príp. na voľnú plochu. Jedná sa o priestor, ktorý bude oplotený s uzamykateľným vstupom a jednoduchým prevádzkovým objektom. Na zber vyseparovaných komodít z komunálneho odpadu budú slúžiť veľkoobjemové kontajnery 7,9, 15 m³ špeciálne kontajnery a nádoby.

Do priestoru zberného dvora budú odpady dovážané fyzickými osobami - nepodnikateľmi. Vybudovaním zberného dvora sa zlepší infraštruktúra odpadového hospodárstva a vytvoria sa podmienky pre zvyšovanie triedenia odpadu a následné zvýšenie podielu recyklácie, resp. zhodnotenia odpadu.

Súčasťou vykonávaných činností je najmä zber, zhromažďovanie, dotried'ovanie, mechanická úprava a dočasné uskladnenie vyseparovaných zložiek komunálneho odpadu kategórie O – ostatný a N – nebezpečný, kontajnerovým spôsobom, úprava ostatných odpadov. Úprava odpadov za účelom zníženia ich objemu prebieha na lise resp. na drviči, pričom predmetom lisovania sú predovšetkým odpady z plastov a odpady z papiera a lepenky, predmetom drvenia sú biologicky rozložiteľné odpady a drobné stavebné odpady.

Podľa § 81 ods. 7 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch sú obce povinné zabezpečiť zavedenie a vykonávanie zberu:

- biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu okrem toho, ktorého pôvodcom je fyzická osoba - podnikateľ a právnická osoba, ktorá prevádzkuje zariadenie spoločného stravovania
- jedlých olejov a tukov z domácností a
- biologicky rozložiteľných odpadov zo záhrad a parkov vrátane odpadu z cintorínov,
- komunálnych odpadov pre papier, plasty, kovy, sklo a viacvrstvé kombinované materiály na báze lepenky najmenej v rozsahu cieľov zberu,
- umožniť výrobcovi elektrozariadení a výrobcovi prenosových batérií a akumulátorov, príslušnej tretej osobe alebo príslušnej organizácii zodpovednosti výrobcov na ich náklady,

Ostatné odpady budú umiestňované do kontajnerov a zberných nádob na to určených.

Nebezpečné odpady budú zhromažďované do špeciálnych kontajnerov a nádob tak, aby sa zabránilo nežiaducemu vplyvu na životné prostredie v zmysle vyhlášky č. 371/2015 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch v znení neskorších predpisov a v súlade s § 25 zákona MŽP SR 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a vykonávaní neskorších predpisov, v uzamykateľnej hale.

Elektroodpad, opotrebované batérie a akumulátory budú po ich zbere a dočasnom zhromaždení odovzdávané na následné environmentálne zhodnotenie do autorizovaných zariadení, ktoré majú Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky udelenú autorizáciu na spracovanie odpadu z elektrických a elektronických zariadení a spracovanie opotrebovaných batérií a akumulátorov podľa § 89 zákona o odpadoch.

Nakladanie so všetkými zbieranými druhmi odpadov bude zabezpečené v súlade s platnou legislatívou v odpadovom hospodárstve.

V zmysle prílohy č. 1 k zákonu č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, predmetná činnosť je zaradená ako R13 – skladovanie odpadov pred použitím niektorej z činností R1 až R12, R12-äprava odpadov určených na spracovanie niektorou z činností R1 až R11.

V prípade kompostovania sa jedná o malú kompostáreň, nakoľko ročná kapacita zaradenia nepresahuje 100 ton.

Zariadenie bude spĺňať technické, materiálne a personálne požiadavky vyplývajúce z legislatívy v odpadovom hospodárstve v súlade s § 7 vyhl. MŽP SR č. 371/2015 Z. z.

Priestory na zhromažďovanie odpadov a skladovanie odpadov sa navrhujú, zhotovujú a prevádzkujú tak, aby nemohlo dôjsť k nežiaducemu vplyvu na životné prostredie a k poškodzovaniu hmotného majetku.

Plocha určená na zhromažďovanie nebezpečných odpadov a skladovanie nebezpečných odpadov musí byť zabezpečená proti pôsobeniu škodlivých látok, spevnená a nepriepustná a nebezpečné odpady musia byť zabezpečené pred pôsobením vonkajších vplyvov.

Počas zhromažďovania a skladovania nebezpečných odpadov musí byť zabezpečené účinné zachytávanie znečisťujúcich kvapalných látok.

Nádoby, sudy a iné obaly, v ktorých sú nebezpečné odpady zhromažďované a skladované, musia:

- byť odlišené od zariadení nepoužívaných a neurčených na nakladanie s odpadmi, napríklad odlišenie tvarom, opisom alebo farebne,
- zabezpečiť ochranu odpadov pred takými vonkajšími vplyvmi, ktoré by mohli spôsobiť vznik nežiaducich reakcií v odpadoch, napríklad vznik požiaru, alebo výbuchu,
- byť odolné proti mechanickému poškodeniu a proti chemickým vplyvom

Areál zariadenia bude v celom rozsahu oplotený. Z juhozápadu bude funkciu oplotenia plniť vysoká a murovaná stena haly na uskladnenie zberných kontajnerov. Oplotenie je navrhnuté ako pletivové. Pri vstupe do zariadenia sa navrhuje, ako nosič posuvnej brány, cca 6,0 m široká murovaná časť oplotenia, kde by bolo vhodné z vonkajšej strany umiestniť dekoračný názov zariadenia, prípadne znak obce Veľké Blahovo.

Stavebné objekty

Objekt vrátnice a sociálneho zázemia

Garáž pre nákladné vozidlá, hala na uloženie kontajnerov

Studňa úžitkovej vody + vodovodná prípojka

Požiarna nádrž

Izolovaná žumpa + kanalizačná prípojka

NN prípojka, vnútroareálové osvetlenie

Oplotenie

Komunikácie a spevnené plochy

Terénne a sadovnicke úpravy

Pri vstupe do areálu zberného dvora je navrhnutý objekt vrátnice a sociálneho zázemia. Jedná sa o objekt obdĺžnikového tvaru rozmerov 11,58 m x 6, 175 m. Objekt je prízemný, bez podpivničenia, murovaný. Zastrešený členitou valbovou strechou so sklonom 30°. Dispozične objekt pozostáva s vrátnice, šatňových priestorov, z hygienických zariadení (umyváreň + WC), a dennej miestnosti zamestnancov s kuchynským kútom. Cieľom hygienického zázemia zariadenia je vytvoriť vhodné podmienky pre troch stálych pracovníkov + vrátnika, s možnosťou prezliecť sa do pracovného, kultúrnym spôsobom uspokojiť svoje hygienické potreby, ale aj pracovné prestávky stráviť vo vhodnom prostredí s možnosťou najesť sa z prineseného.

Hala na uloženie kontajnerov a garáže pre nákladné vozidlá sú v tomto riešení sústredené pod jednu strechu. Garáže pre nákladné vozidlá sú určené dvom vozidlám a to jednému vozidlu o maximálnej dĺžke 9,4 m, resp. vozidlu o dĺžke 7,3 m. Vychádza sa z predpokladu vlastného vozového parku, ktorý môže slúžiť pre potreby obce v rôznych činnostiach odpadového hospodárstva. Výška garáží rešpektuje výšku navrhnutých dopravných prostriedkov.

Hala na uloženie kontajnerov je halový priestor, z troch strán uzavretý murovanou stenou a zo strany dvora otvorený pre jednoduchú manipuláciu s kontajnermi na odpad. Samotnú halu tvoria 4 kusy 6 metrov širokých modulov. Hĺbka haly je osovo 9 metrov. Garáže sú tvorené dvoma 6 metrov širokými modulmi hĺbky 9 resp. 12 metrov. Navrhované rozmery predpokladajú nosnú konštrukciu strechy z priehradových väzníkov. Celkové rozmery haly na uloženie kontajnerov a garáží nákladných vozidiel sú 36,38 m x 9,38 m, resp. 12,38 m. Strecha objektu je valbová, 15° sklonu. Objekt nie je podpivničený.

Pripojenie zberného dvora na verejné rozvody vody a kanalizácie sa aktuálne javia ako nerentabilné z dôvodu veľkých vzdialeností od možných pripojovacích bodov. Ako zdroj úžitkovej vody je preto navrhnutá razená studňa, ktorá bude slúžiť predovšetkým funkčnosti hygienických zariadení. Pitný režim svojich štyroch zamestnancov zabezpečí obec dodávkou balenej vody v normovaných množstvách – pracovník/deň. Odkanalizovanie hygienických zariadení bude riešené formou izolovanej žumpy s vývozom odpadových vôd.

Pripojenie zariadenia na rozvod NN sa uskutoční podzemnou prípojkou. Zberný dvor bude disponovať aj vnútro areálovým osvetlením.

Zberný dvor bude prijímať vytriedené zložky komunálneho odpadu, na ktorých sa vzťahuje rozšírená zodpovednosť výrobcov, ale aj odpady, na ktorých sa nevzťahuje rozšírená zodpovednosť výrobcov ako biologicky rozložiteľný odpad, drobný stavebný odpad. Vlastne všetky odpady, ktoré občania alebo právnické subjekty vyprodukujú a donesú na zberný dvor vrátane nebezpečných (napr. batérie, niektoré druhy elektroodpadu a pod.).

V areáli budú umiestnené lisovacie kontajnery na plasty a papier, pôjde o úpravu fyzikálnych vlastností odpadu za účelom umožnenia alebo uľahčenia jeho prepravy k oprávneným spracovateľom. Biologicky rozložiteľný odpad a drobný stavebný odpad budú upravované drvením a pripravované na ďalšie spracovanie. Zberný dvor bude prevádzkovaný na základe schváleného prevádzkového poriadku.

V areáli zberného dvora budú zhromažďované nasledujúce druhy odpadov, podľa Katalógu odpadov v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z. z.:

Zberný dvor obce Veľké Blahovo

Zámer činnosti vypracovaný v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z.

20	KOMUNÁLNE ODPADY (ODPADY Z DOMÁCNOSTÍ A PODOBNÉ ODPADY Z OBCHODU, PRIEMYSLU A INŠTITÚCIÍ) VRÁTANE ICH ZLOŽIEK Z TRIEDENÉHO ZBERU	
20 01	ZLOŽKY KOMUNÁLNYCH ODPADOV Z TRIEDENÉHO ZBERU OKREM 15 01	
20 01 01	papier a lepenka	O
20 01 02	sklo	O
20 01 03	viacvrstvé kombinované materiály na báze lepenky (kompozity na báze lepenky)	O
20 01 04	obaly z kovu	O
20 01 05	obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok alebo kontaminované nebezpečnými látkami vrátane prázdnych tlakových nádob	N
20 01 08	biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad	O
20 01 10	šatstvo	O
20 01 11	textílie	O
20 01 21	žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť	N
20 01 23	vyradené zariadenia obsahujúce chlórfluórované uhľovodíky	N
20 01 25	jedlé oleje a tuky	O
20 01 33	batérie a akumulátory uvedené v 16 06 01, 16 06 02, alebo 16 06 03 a netriedené batérie a akumulátory obsahujúce tieto batérie	N
20 01 34	batérie a akumulátory iné ako uvedené v 20 01 33	O
20 01 35	vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21 a 20 01 23, obsahujúce nebezpečné časti *)	N
20 01 36	vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21, 20 01 23 a 20 01 35	O
20 01 38	drevo iné ako uvedené v 20 01 37	O
20 01 39	plasty	O
20 01 40	kovy	O
20 01 40 01	meď, bronz, mosadz	O
20 01 40 02	hliník	O
20 01 40 03	olovo	O
20 01 40 04	zinok	O
20 01 40 05	železo a oceľ	O
20 01 40 06	cín	O
20 01 40 07	zmiešané kovy	

20 02	ODPADY ZO ZÁHRAD A Z PARKOV VRÁTANE ODPADU Z CINTORÍNŮV	
20 02 01	biologicky rozložiteľný odpad	O
20 02 02	zemina a kamenivo	O
20 03	INÉ KOMUNÁLNE ODPADY	
20 03 02	odpad z trhovísk	O
20 03 07	objemný odpad	O
20 03 08	drobný stavebný odpad	O

Navrhovaná kapacita zberu pri odpadoch uvedených v tabuľke bude cca 320 ton ročne.

Papier

Na zber papiera v zbernom dvore budú použité veľkoobjemové kontajnery o objeme 15 m³.

Sklo

Pre účely triedenia a následného odbytu je vhodné rozdeliť odpady zo skla podľa farby. Vytriedený odpad nesmie byť znečistený ropnými látkami, rozpúšťadlami a farbivami. Na zber skla v zbernom dvore budú použité 1,3 m³ sklolaminátové kontajnery.

Plasty

Plasty nesmú obsahovať kovy, drevo a iný druh materiálu. Na zber plastov v zbernom dvore budú použité veľkoobjemové kontajnery.

Kovy

Zber bude realizovaný do veľkoobjemových kontajnerov, okrem farebných kovov. Farebné kovy sa budú zhromažďovať v uzamykateľnej miestnosti.

Šatstvo, textilie

Zber bude realizovaný donáškovým spôsobom pričom prinesené šatstvo bude voľne ukladané na vyhradenú plochu do haly.

Jedlé oleje a tuky

Zber bude realizovaný do špeciálnych sudov.

Drobné stavebné odpady

Drobný stavebný odpad je odpad z bežných udržiavacích prác vykonávaných fyzickou osobou alebo pre fyzickú osobu, za ktorý sa platí miestny poplatok za drobný stavebný odpad.

Udržiavacími prácami, pri ktorých nie je potrebné ani ohlásenie (bežné udržiavacie práce), sú najmä:

- a) opravy fasády, opravy a výmena strešnej krytiny alebo povrchu plochých striech, výmena odkvapových žľabov a odtokových zvodov, opravy oplatenia a výmena jeho častí, ak sa tým nemení jeho trasa,
- b) opravy a výmena nepodstatných stavebných konštrukcií, najmä vnútorných priečok, omietok, obkladov stien, podláh a dlažby, komínov, okien, dverí a schodišťových zábradlí,

c) údržba a opravy technického, energetického alebo technologického vybavenia stavby, ako aj výmena jeho súčastí, ak sa tým zásadne nemení jeho napojenie na verejné vybavenie územia ani nezhorší vplyv stavby na okolie alebo na životné prostredie, najmä výmena klimatizačného zariadenia, výťahu, vykurovacích kotlov a telies a vnútorných rozvodov

d) výmena zariadení predmetov, najmä kuchynských liniek, vaní, vstavaných skriň,

e) maliarske a natieračské práce.

K drobnému stavebnému odpadu, ktorý vyprodukujú obyvatelia, patria úlomky betónu, zvyšky tehál,

obkladačiek, dlaždíc a keramiky vrátane keramických zariadení predmetov ako sú umývadlá, toalety, stavebné materiály obsahujúce škvaru, pôrobetón a pod. Takto odovzdané DSO sa zhromažďujú vo veľkokapacitných 15 m³ kontajneroch.

Biologicky rozložiteľné odpady

Zber bude realizovaný donáškovým spôsobom, pričom prinesený odpad sa uloží na vyhradenú plochu pre zelený odpad resp. obec realizuje zber od obyvateľov a následne zabezpečí zhodnocovanie na základe zmluvy v kompostárni alebo v certifikovaných bioplynových staniciach.

Zariadenie bude slúžiť aj na zber a dočasné skladovanie **nebezpečných odpadov**, ktoré budú po prijatí roztriedené podľa druhu a dočasne skladované v špeciálnych obaloch a kontajneroch určených na tento účel tak, aby nedochádzalo k ich zmiešavaniu s inými druhmi odpadov. Technológia triedenia a ukladania týchto druhov odpadov bude vykonávaná ručne ako aj vlastnou nakladačou technikou (manipulačný vozík, nakladač). Po naplnení kapacity zariadenia budú ďalej odpady odvážané do spracovateľských zariadení zmluvných spoločností. To znamená, že v zariadení sa bude vykonávať len zber a nebude sa iným spôsobom nakladať s odpadom.

Akumulátory a batérie

Použité batérie a akumulátory sa budú zbierať a zhromažďovať podľa § 16 vyhlášky č. 373/2015 o rozšírenej zodpovednosti výrobcov vyhradených výrobkov a o nakladaní s vyhradenými prúdmi odpadov. Použité batérie a akumulátory budú zhromažďované v sklade nebezpečných odpadov za účelom obmedzenia negatívnych účinkov meteorologických vplyvov a za účelom zabránenia ich odcudzenia. Olovené akumulátory obsahujú elektrolyt, ktorý obsahuje prudko jedovaté soli a zvyšky kyseliny sírovej. Elektrolyt sa z nich nevylieva ale sa kompletne s nepoškodeným obalom sústreďuje v špeciálnych zberných nádobách určených na tento účel. Manipulácia vyžaduje zvýšenú opatrnosť pracovníkov a používanie ochranných pomôcok (ochrana zraku a pokožky). Použité batérie a akumulátory budú umiestňované do špeciálnych kontajnerov pre zber olovených batérií s objemom 500 l, ktoré:

- majú vnútorný priestor pogumovaný kyselinovzdornou gumou,
- sú stohovateľné v troch vrstvách, vlastná hmotnosť cca 180 kg, nosnosť 1 000 kg,
- sú vhodné pre cestnú a železničnú prepravu,
- prispôsobené pre vidlicovú a závesnú manipuláciu,

- sú opatrené, povrchovou úpravou žiarovým zinkovaním, alebo lakovaním s vysokou odolnosťou voči poveternostným pomeroch a negatívnym meteorologickým vplyvom.

Batérie budú odovzdávané na spracovanie a recykláciu len držiteľovi autorizácie podľa zákona o odpadoch, resp. subjektu, ktorý pre držiteľa autorizácie vykonáva zber.

Pre každú skupinu použitých batérií a akumulátorov bude vyhradený jeden zberný kontajner.

Elektrické a elektronické zariadenia

Elektroodpady sa budú zbierať a zhromažďovať podľa § 10 vyhlášky č. 373/2015 o rozšírenej zodpovednosti výrobcov vyhradených výrobkov a o nakladaní s vyhradenými prúdmi odpadov.

Miesta určené na skladovanie elektroodpadu pred ich spracovaním budú zabezpečené proti vplyvu atmosférických zrážok a opatrené záchytnou vaňou na zachytávanie kvapalín. Podlaha skladu bude nepriepustná, izolovaná a vyspádovaná do zbernej nádrže. Oddelený zber a dočasné skladovanie elektroodpadov pred jeho spracovaním sa bude vykonávať v súlade s vyhláškou č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch.

Zber vyseparovaných nebezpečných zložiek z KO

Na zber problémových látok v zbernom dvore budú použité špeciálne nádoby .

Stroje

Ramenový nosič kontajnerov, vysoko zdvižný vozík, traktor, štiepkovač, lis, drvič, teleskopický nakladač. Stroje budú uložené v garáži.

Stojiská pre kontajnery

Na zber separovaného odpadu kategórie „O“ v rámci zberného dvora budú umiestnené kontajnery na spevnených plochách. Kontajnery, ktoré je potrebné z dôvodu druhu odpadu chrániť pred možnosťou vylúhovania prípadne znehodnotenia v ňom uložených kumulovaných odpadov sa navrhujú prekrytím resp. pod prístreškom, aby bolo zabránené akémukoľvek znehodnoteniu alebo prípadnému úniku nebezpečných látok do životného prostredia. Predpokladaný počet kontajnerov je cca 16ks. Zhromažďované odpady sa budú ukladať do veľkokapacitných kontajnerov, do takej výšky, aby nedošlo k samovoľným posunom predmetov. Pri ukladaní budú dodržiavané všetky predpisy vrátane predpisov BOZP. Po naplnení sa kontajnery naložia na nákladné autá s hydraulickou rukou a odvezú sa na ďalšie spracovanie príp. zneškodňovanie.

Spevnené plochy

Spevnené plochy sú navrhnuté ako komunikačný a manipulačný priestor v rámci zberného dvora.

Spevnené plochy budú napojené na miestnu komunikáciu. Odvedenie dažďových vôd zo spevnených plôch bude voľne do zelených plôch so sklonom plôch 0,5 %. Spevnené plochy sa navrhujú ako betónové.

Betónovú plochu bude tvoriť 180 mm hrubý betón tr. II na zhutnenom štrkovom lôžku mocnosti 150 mm. Na spevnených plochách sa vytvorí dilatácia s následnou asfaltovou zálievkou.

Manipulačné plochy a vstup zabezpečujú potrebný pohyb vozidiel a mechanizmov pre manipuláciu s odpadom.

Podmienky bezpečnosti práce pri prevádzke zariadenia

Pracovník prevádzky je povinný pri zbere odpadov vykonávať svoju činnosť v súlade so všeobecnými platnými právnymi predpismi. Požiadavky požiarnej ochrany budú zohľadnené v stavebno – technickom riešení stavby.

9. Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite (jej pozitíva a negatíva)

Súčasná legislatíva európskeho spoločenstva postavená na hierarchii odpadového hospodárstva je premietnutá i do stratégie odpadového hospodárstva Slovenskej republiky. Zákon o odpadoch kladie dôraz na predchádzanie vzniku odpadov podľa hierarchie odpadového hospodárstva.

Hlavným cieľom odpadového hospodárstva SR je minimalizácia negatívnych účinkov vzniku a nakladania s odpadmi na zdravie ľudí a životné prostredie, ako aj obmedzovanie využívania zdrojov a uprednostňovať praktické uplatňovanie hierarchie odpadového hospodárstva, ktorá je definovaná v článku 4 rámcovej smernice o odpade a v §6 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov:

- Predchádzanie vzniku
- Príprava na opätovné použitie
- Recyklácia
- Iné zhodnocovanie
- Zneškodňovanie

Impulzom pre rozhodnutie vedenia obce Veľké Blahovo zriadiť zberný dvor v obci bol predovšetkým tlak platnej legislatívy v odpadovom hospodárstve, záujem verejnosti a tiež skúsenosti a kladné poznatky z budovania a prevádzky takýchto zariadení v odpadovom hospodárstve v iných obciach okresu.

Navrhovaným riešením obec vytvorí vhodné podmienky pre svojich občanov na triedení komunálnych odpadov, nielen základných položiek ako papier, sklo, plasty, kovy ale i biologického odpadu (tráva, konáre...), elektroodpadu, drobného stavebného odpadu, a vybraných druhov nebezpečných odpadov.

Zriadením zberného dvora, predovšetkým zavedením vhodného systému nakladania s odpadmi a tiež zvyšovaním environmentálneho povedomia občanov by sa malo zamedziť vzniku nelegálnych skládok a obmedziť ukladanie recyklovateľných odpadov na skládku. Zberný dvor sa stane potrebnou súčasťou riešenia odpadového hospodárstva v obci a podporí snahu vedenia obce zaviesť lepšie, hospodárnejšie a environmentálne prijateľnejšie formy nakladania s komunálnym odpadom.

10. Celkové náklady (orientačné)

Presné stavebné náklady na realizáciu navrhovanej činnosti budú stanovené po vyhotovení výkazu výmer resp. položkovitého rozpočtu jednotlivých stavebných materiálov, dodávateľských prác a činností vo vyššom stupni projektovej dokumentácie.

11. Dotknutá obec

Obec Veľké Blahovo

12. Dotknutý samosprávny kraj

Trnavský samosprávny kraj

13. Dotknuté orgány, resp. organizácie

Dotknutým orgánom, v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, je orgán verejnej správy, ktorého záväzný posudok, súhlas alebo vyjadrenie vydávané podľa osobitných predpisov, podmieňujú povolenie činnosti.

Okresný úrad Dunajská Streda

- odbor krízového riadenia a civilnej ochrany
- odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií
- odbor starostlivosti o životné prostredie

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Dunajskej Strede

Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Dunajskej Strede

14. Povoľujúci orgán

Povoľujúcim orgánom, v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, je obec alebo orgán štátnej správy príslušný na vydanie rozhodnutia o povolení navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov.

Obec Veľké Blahovo

Okresný úrad Dunajská Streda, odbor starostlivosti o životné prostredie

V zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov sa pripravovaná stavba môže realizovať iba podľa stavebného povolenia stavebného úradu.

15. Rezortné orgány

Rezortným orgánom je v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie je ústredný orgán verejnej správy, do ktorého pôsobnosti patrí navrhovaná činnosť.

Ministerstvo životného prostredia SR

16. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov

Zákonným predpokladom realizácie navrhovanej činnosti je získanie povolení, vyjadrení a súhlasov vyžadovaných pred zahájením činnosti prevádzky v zmysle platnej právnej úpravy regulujúcej oblasť životného prostredia:

Navrhovaná činnosť sa pripravuje s cieľom vydania súhlasu na nakladanie s odpadom v zmysle § 97 ods. 1 zákona NR SR č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a s cieľom vydania územného rozhodnutia v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov a zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v platnom znení.

17. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch presahujúce štátne hranice

Nepredpokladá sa vplyv navrhovanej činnosti presahujúce štátne hranice.

III. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

Žitný ostrov ohraničuje z juhu koryto Dunaja zo severu jeho rameno Malý Dunaj a na krátkom úseku aj Váh na východe (niekedy sa uvádza Vážsky Dunaj). Malý Dunaj sa od Dunaja odpája pri Bratislave do Váhu sa vlieva pri Kolárove. Je to vlastne obrovský náplavový kužeľ, ktorý vytvoril Dunaj pod Bratislavou v období, keď sa rieka prerezávala cez Malé Karpaty a vstúpila do poklesávajúcej Malej dunajskej kotliny.

Celý Žitný ostrov je obrovskou zásobárňou podzemných vôd a jednou z najúrodnejších poľnohospodárskych oblastí Slovenska.

Obec Veľké Blahovo leží na Podunajskej nížine v centrálnej časti Žitného ostrova na jeho starom štvrtohornom jadre. Celková výmera územia obce je 1 813 ha. Intravilán obce leží v nadmorskej výške od 114 m n. m. – do 117 m n. m., stred obce vo výške 116 m n. m., územie sa zaraduje do klimaticky teplej oblasti, suchej klímy, s malou inverziou teplôt. Prevažne odlesnený rovinný chotár tvoria štrky a piesky kolárovskej formácie, na povrchu dunajské uloženiny, v okolí obce pokryvy naviatych pieskov. Pretekajú ním Malý Dunaj, Klátovské rameno a kanály. Pri Malom Dunaji sú zvyšky lužného lesa. Má nívne a lužné pôdy. Chotár obce sa využíva na poľnohospodárske a taktiež na turistické a rekreačné účely.

1. Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území

Geologické a geomorfologické pomery

Podľa geomorfologického členenia SR patrí územie Žitného ostrova do celku Podunajskej nížiny, ktorá sa delí na dve časti, Podunajskú rovinu a Podunajskú pahorkatinu. Je geomorfologickou oblasťou, ktorá patrí do subprovincie Malej dunajskej kotliny. Tvorí súbor prírodných krajinných typov, ktoré patria do intramontánnej nížinnej krajiny mierneho pásma. Základnou morfoštruktúrnou črtou Podunajskej nížiny je nepravidelná kryhová depresná štruktúra, v ktorej podmienili nerovnomerné tektonické pohyby a exogónne erózo-akumulačné procesy vznik rovinatého územia, nízkych plošín

s mierne členitých pahorkatín. Podunajská rovina je prírodnou, nížinnou, rovinnou, akumulácnou krajinou v J a JZ časti Podunajskej nížiny. Reliéf Podunajskej roviny je mladý, vytvoril sa v pleistocéne a holocéne. Predstavuje ho mladá štruktúrna rovina, vytvorená riečnou akumuláciou, prikrýta miestami nánosmi viatych pieskov. Dunaj a jeho ramená tu vytvorili sústavu agradačných valov, na ktorých Dunaj divočí a rozvetvuje sa do spleti ramien a meandrov.

Oblasť Dunajskej Stredy patrí strednej časti Podunajskej roviny, ktorá predstavuje mladú štruktúrnú poriečnu rovinu, ktorej vývoj v dôsledku tektonickej lability a ďalších faktorov prebieha i v súčasnosti.

Z hľadiska geologického vývoja je územie súčasťou geologickej jednotky Podunajskej panvy. Podložie kvartérnych sedimentov budujú neogénne sedimenty pliocénu – brakické a sladkovodné panvové uloženiny. V SZ časti ich tvorí piesčito-ílovité súvrstvie s polohami štrku a vo vyšších vrstvách škrvnité a slienité íly. V centrálnej a južnej časti sú zastúpené štrky a piesky Kolárovskej formácie (Levant). V zmysle geomorfologického členenia SR je predmetné územie súčasťou geomorfologického celku Podunajskej roviny. Reliéf má nížinný ráz charakteru agradovanej fluviálnej roviny naklonenej od SZ k JV. V súčasnosti sa na danom území vyskytujú predovšetkým formy fluviálneho a v menšej miere aj eolického reliéfu. Predmetné územie leží vo veľmi malom výškovom rozpätí, ktoré tu dosahuje len 27 m. Výšková členitosť reliéfu je takmer minimálna, ale vďaka veľkej hustote systému starých zazemnených ramien v rôznom štádiu vývoja dosahuje reliéf pomerne vysoký stupeň horizontálneho rozčlenenia. Dunaj zanechal v centrálnej časti Žitného ostrova mohutný agradačný val, ktorý tvorí mierne vyvýšený pás, prebiehajúci od Podunajských Biskupíc cez Lehnice a Dunajskú Stredu a po oboch stranách mierne klesá k Dunaju a Malému Dunaju (VALÚCHOVÁ, MIKUŠOVÁ et KOBELOVÁ, 1999).

Oblasť Žitného ostrova, ako súčasť Podunajskej nížiny, sa vyznačuje zložitou tektonickou stavbou s dvoma smermi zlomových systémov: SV – JZ a SZ – JV. Táto neotektonika mala značný vplyv na vývoj kvartérnych sedimentov.

Geodynamické javy

Oblasť podunajskej nížiny je známa tiež svojou seizmickou a neotektonickou aktivitou. Hodnoty izolínií seizmiskej aktivity podľa stupnice MSK-64 (STN730036) sa pohybujú medzi 5-6° (www.geology.sk)

Nerastné suroviny

Za nerasty sa podľa zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) považujú tuhé, kvapalné a plynné časti zemskej kôry. Ložiskom nerastov je prírodné nahromadenie nerastov.

Ložiská štrkov a piesčitých štrkov sú viazané na formáciu dunajských štrkov, ktoré sa v okolí ťažia na mnohých miestach. Ložiská pieskov sú geneticky viazané na polohy fluviálnych a fluviálnoeolických pieskov. Ložiská tehliarskych surovín sú viazané na náplavové sedimenty Malého Dunaja alebo na preplavené sprašové hliny. Kvalitatívne sa nejedná o prvotriedne tehliarske suroviny.

Hydrologické a hydrogeologické pomery

Podľa hydrogeologickej rajonizácie Slovenska patrí hodnotené územie do hydrogeologického rajónu 052 Kwartér juhozápadnej časti Podunajskej roviny. Hydrologicky Podunajská rovina patrí do povodia Dunaja. Dunaj je vysokohorským typom rieky s maximálnym prietokom máj - jún a minimálnym január - február. Dlhodobý priemerný ročný prietok v Bratislave je 1993 m³/s a v Komárne po sútoku s Váhom 2290,80 m³/s. V mohutných riečnych štrkových naplaveninách sú veľké zásoby podzemných vôd, ktoré sú v hornej časti silne znečistené.

Z vodohospodárskeho hľadiska je to najvýznamnejší rajón Slovenska, v roku 1973 bola horná a stredná časť Žitného ostrova vyhlásená za prvú chránenú vodohospodársku oblasť na Slovensku. Pod povrchom sa nachádza asi 10 miliárd m³ kvalitnej pitnej vody, ktorá je znova a znova doplňovaná vodou presakujúcou z riek. Keďže Dunaj a jeho ramená neustále menili svoj smer vznikli riečne uloženy v podobe tzv. aluviálnych nív. Ich materiál sa skladá zo štrkov, pieskov a hĺn. Množstvo podzemnej vody závisí od rozsahu, mocnosti a priepustnosti týchto sedimentov.

Podzemné vody

Podľa hydrogeologickej rajonizácie Slovenska zasahuje dotknuté územie do hydrogeologického útvaru medzizrnových podzemných vôd kvartérnych náplavov Podunajskej panvy.

Územné jednotky podzemných vôd na Slovensku v zmysle rámcovej smernice o vodách 2000/60/ES boli vyčlenené zlučovaním hraníc existujúcich hydrogeologických rajónov. Podľa tejto hydrogeologickej rajonizácie patrí hodnotené územie do hydrogeologického rajónu 052 Kwartér juhozápadnej časti Podunajskej roviny. Z vodohospodárskeho hľadiska patrí rajón medzi najvýznamnejšie v SR. Vyznačuje sa veľkými zásobami podzemných vôd. V roku 2012 bolo v oblasti Dunaja evidované sumárne využiteľné množstvo podzemných vôd 24 967 l/s.

Majoritnú časť riešeného územia zaberá Podunajská nížina, ktorej súčasťou je i Žitný ostrov. Žitný ostrov je najväčší riečny ostrov v Európe a zároveň je najväčšou zásobárňou pitnej vody v strednej Európe. Ide o obrovský náplavový kužeľ, ktorý vytvoril Dunaj pod Bratislavou v období, keď sa rieka prerezávala cez Malé Karpaty a vstúpila do poklesávajúcej Malej dunajskej kotliny. Hlavným zdrojom napájania podzemných vôd je Dunaj. Infiltráciou vody z Dunaja vzniká hlavný prúd podzemnej vody, ktorý v strednej a dolnej časti Žitného ostrova je odvádzaný kanálmi do povrchových tokov. Spád hladiny podzemnej vody je v hornej časti Žitného ostrova niekoľkokrát väčší ako v dolnej. Priepustnosť zvodnených materiálov osí ostrova postupne klesá smerom na východ. Nachádzajú sa tu najvýznamnejšie zásoby podzemných vôd (dunajské náplavy) nielen v rámci riešeného územia, ale aj celej SR.

Podzemné vody na Žitnom ostrove, sa nachádzajú v silne priepustných sedimentoch, ktoré predstavujú štrky, piesky a piesčité štrky.

Podľa ŠOLTÉŠZA (1999) sú tieto napájané z troch základných zdrojov:

1. brehovou infiltráciou z Dunaja, resp. Hrušovskej zdrže, z Malého Dunaja a Vážskeho Dunaja
2. vsakovaním atmosférických zrážok
3. podzemným prítokom z vyššie položených oblastí (Malé Karpaty).

Povrchové vody

Žitný ostrov je ohraničený Dunajom a Malým Dunajom. Riečnu sieť v podunajskej časti tvoria prirodzené vodné toky a umelo vybudované kanály. Medzi najvýznamnejšie vodné toky tu patrí Dunaj, Malý Dunaj, Klátovský kanál, Starý Klátovský kanál, Klátovské rameno, kanály Vojka - Kračany, Jurová - Veľký Meder, Holiare - Kosihy, Komárňanský kanál, Čiližský potok, prírodný a odpadový kanál Dunaja.

Dunaj vytvára rozsiahlu ramennú sústavu hlavne v úseku od Vlčieho hrdla po Gabčíkovo, nižšie je meandrov a ramien Dunaja podstatne menej. Prirodzený ráz rieky je pozmenený hrádzami a vyrovnávaním častí toku. Tým sa zmenili i prirodzené hydrologické pomery – ramená a meandre Dunaja sú od hlavného toku hrádzami sčasti oddelené. Ramenný systém funguje hlavne medzi hrádzami a povrchovým tokom. Súčasné hydrografické a hydrologické pomery sú výsledkom uvedenia Vodného diela Gabčíkovo do prevádzky. V hornej časti je Žitný ostrov bez prirodzenej riečnej siete a v dolnej časti k nej patrí Klátovské rameno Malého Dunaja s jeho pravostrannou sústavou prítokov z oblasti Šarrétov. Okrem uvedenej prirodzenej siete sú na území Žitného ostrova umelé vodné toky a to kanály odvodňovacie a zavlažovacie.

Znečistenie povrchových a podzemných vôd

Slovenská republika sa vstupom do Európskej únie zaviazala plniť požiadavky spoločenstva v oblasti ochrany, využívania, hodnotenia a monitorovania stavu vôd zastrešené rámcovým dokumentom známym pod názvom Rámcová smernica o vode – RSV (Water Framework Directive 2000/60/EC). Rámcová smernica bola transponovaná do zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a vyhlášky č. 418/2010 Z.z. o vykonaní niektorých ustanovení vodného zákona. Do nového zákona boli premietnuté aj jednotlivé princípy z príslušných smerníc EÚ.

Vodohospodársky chránené územia

Podľa zákona NR SR č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov sú predmetom ochrany vodárenské zdroje, ktorými sú útvary povrchových a podzemných vôd využívané na odbery vôd pre pitnú vodu alebo využiteľné na zásobovanie obyvateľstva pre viac ako 50 osôb, alebo umožňujúce odber vody na takýto účel v priemere väčšom ako 10 m³ za deň. Patria sem:

- chránené vodohospodárske oblasti (ChVO)
- ochranné pásma vodárenských zdrojov a povodia vodárenských tokov
- citlivé oblasti
- zraniteľné oblasti

Chránená vodohospodárska oblasť je vymedzené významné územie prirodzenej akumulácie povrchových vôd a podzemných vôd, na ktorom sa prirodzeným spôsobom tvoria a obnovujú zásoby povrchových vôd a podzemných vôd. Chránenými vodohospodárskymi oblasťami sú územia Žitného ostrova, Strážovských vrchov, Beskyd a Javorníkov, Veľkej Fatry, Nízkych Tatier (západná časť a východná časť), Horného povodia Ipľa, Rimavice a Slatiny, Muránskej planiny, horného povodia rieky Hnilec, Slovenského krasu (Plešivská planina a Horný vrch) a Vihorlatu. **Lex Žitný ostrov** nadobudol účinnosť 1. januára 2019. Niektoré ďalšie ustanovenia vstúpia do platnosti

v rokoch 2020 a 2021. Tento zákon ustanovuje chránené oblasti prirodzenej akumulácie vôd (chránené vodohospodárske oblasti), činnosti, ktoré sú na ich území zakázané, a opatrenia na ochranu povrchových vôd a podzemných vôd prirodzene sa vyskytujúcich v chránenej vodohospodárskej oblasti. Ustanovuje tiež práva a povinnosti osôb na úseku ochrany vôd a vodných pomeroch, pôsobnosť orgánov štátnej správy a obcí v chránenej vodohospodárskej oblasti a zodpovednosť za porušenie povinností podľa tohto zákona.

Klimatické pomery

Na základe klimaticko - geografických typov Slovenska študované územie leží v suchej až mierne suchej oblasti teplej a prevažne teplej nížinnej klímy s miernou inverziou teplôt. Suma teplôt 10°C a viac za jeden rok je 3000-3200.

Priemerná ročná teplota vzduchu v obci je 9,9 °C. Najchladnejší je mesiac január, kedy priemerná mesačná teplota vzduchu dosahuje hodnoty -2,1 °C. Najteplejší je mesiac júl s priemernou mesačnou teplotou 20,5 °C.

Záujmové územie nie je len našou najteplejšou oblasťou, ale patrí aj medzi najsuchšie oblasti Slovenska (oblasť je chránená pred západnými vetrami predhorím Álp a Malými Karpatmi), priemerný ročný úhrn zrážok je 550-600 mm. Najviac zrážok padne v mesiacoch máj, jún a júl – priemerne za mesiac 59,3 mm zrážok. Časť zrážok v zimnom období padne u nás vo forme snehu, z ktorého sa pri teplotách pod nulou utvorí pokrývka dlhšieho alebo kratšieho trvania podľa priebehu počasia. Výskyt snehu a trvanie snehovej pokrývky na danom území sú z roka na rok veľmi premenlivé v závislosti od rázu zimy. Priemerný dátum prvého dňa so snehovou pokrývkou pripadá na začiatok decembra. Priemerný počet dní so snehovou pokrývkou za rok je 35,0, pričom najviac dní pripadá na mesiace január a február.

Z hľadiska veterných pomeroch obec leží v jednej z najveternejších oblastí Slovenska. Najväčšie rýchlosti vetra a aj najviac veterných dní sa vyskytuje v zimnom a jarnom období. V chladnom polroku (od októbra do marca) priemerná rýchlosť vetra je 3,1 m/s, kým v teplom polroku (apríl až september) je 2,8 m/s. Prevládajúci smer vetra je SZ (24,5%), výskyt ostatných vetrov je nasledovný: S (17,7%), JV (16,3%), Z (8,5%), V (8,5%), J (6,1%), SV (6%), JZ (4,3%).

Pôda

Pôda predstavuje významný krajinný prvok s nezastupiteľnou energetickou a bioprodukčnou funkciou. Patrí medzi neobnoviteľné prírodné zdroje, s nezastupiteľnou produkčnou funkciou, je to jeden z najdôležitejších existenčných faktorov ľudskej spoločnosti. Kvalita pôdneho krytu výrazne podmieňuje existenciu určitých typov rastlínstva a živočíšstva v krajine.

Na štruktúre pôdnej pokrývky sa podieľajú viaceré pôdne druhy a typy. Na Podunajskej nížine sa nachádzajú prevažne čiernice a černozy, v jej pahorkatinnej časti hnedozeme a luvizeme. Na nivách vodných tokov prevládajú fluvizeme.

Z hľadiska kvality pôdneho fondu územie okresu Dunajská Streda je reprezentované najúrodnejšími pôdami, ktoré v súčasnosti s neustále narastajúcou intenzifikáciou poľnohospodárskej výroby si vyžadujú naliehavú ochranu. V okrese Dunajská Streda viac ako polovicu z celkovej výmery poľnohospodárskej pôdy predstavuje chránená pôda (poľnohospodárska pôda zaradená podľa kódu bonitovanej pôdno-ekologickej

jednotky do 1.- 4. kvalitatívnej skupiny). Hlavnou príčinou takéhoto vysokého hodnotenia pôd je výhodná geografická poloha v rámci Slovenska, špecifické klimatické a stanovištné podmienky nížinného typu, priaznivý hydrologický režim a geologické podložie pre vývin najkvalitnejších pôd.

Pedologické podmienky územia

V k.ú. obce prevládajú piesočnato-hlinité, hlinité a ílovito-hlinité pôdne druhy. Pôdy sú bez skeletu až slabo skeletnaté. Potenciálna erózia pôdy je nijaká až nepatrná.

Hlavné pôdne typy v k.ú. obce sú:

- čiernice karbonátové, sprievodné čiernice glejové, lokálne rašelinové pôdy (na karbonátových nívnych sedimentoch),
- černoze slabo glejové, prevažne karbonátové, sprievodné čiernice a čiernice glejové (na starých fluvialných sedimentoch).

Bonita poľnohospodárskych pôd je dobrá – v riešenom území sa nachádzajú veľmi produkčné pôdy.

Flóra a fauna

Biotickú zložku posudzovaného územia tvoria rastlinné a živočíšne druhy zodpovedajúce rovinám, pahorkatinám a aj vrchovinám. Zastúpené sú tu rastlinné a živočíšne spoločenstvá lesov, lúčnych biotopov, pasienkov, aluviálnych nív miestnych tokov spoločenstvá brehových porastov riek, spoločenstvá antropogénne ovplyvnených stanovišť poľnohospodársky využívaných pôd a spoločenstvá intravilánu.

Podľa fyto geografického členenia Slovenska spadá záujmové územie do oblasti Panónskej flóry (Pannonicum), obvodu Eupanónskej xerothermnej flóry (Eupanonicum), okresu Podunajská nížina. Na Podunajskej nížine bola väčšina územia premenená na polia, na vlhkejších miestach sa zachovali miestami lúky, lesov sa zachovalo málo. V povodí riek sú to rôzne typy lužných lesov, rastlinstvo vôd a močiarov. Špecifické je rastlinstvo pieskov. V tejto oblasti sa vyskytujú slané pôdy s typickou slanomilnou vegetáciou. Pre túto oblasť je typický výskyt endemitov panónskej flóry (FUTÁK in MAZÚR, LUKNIŠ, 1980). MICHALKO in MAZÚR et LUKNIŠ (1980) vyčleňuje v rámci územia nasledovné združené jednotky potencionálnej prirodzenej vegetácie: vrbovo-topoľové lužné lesy; *Salicion albae* (Tüxen, 1955) Müller et Görs 1958; jaseňovo-brestovo-dubové a jelšové lužné lesy; *Ulmion Oberdorfer* 1953; suchomilné dubové lesy, ponticko-pannónske dubové lesy, *Quercion pubescenti-petraeae* Braun-Blanquet 1931 p.p., *Aceri tatarici-Quercetum pubescentis-roboris* Zólyomi et Jakucs 1957.

Keďže územie Žitného ostrova je veľmi úrodné najväčšie plochy boli premenené na polia a zachovalo sa len veľmi málo lesov a lúk. Popri Dunaji sa vyskytujú lužné lesy, v ktorých rastie napr. topoľ biely, topoľ čierny, brest vŕz, rôzne druhy vrby, jelša lepkavá. V krovinnom a bylinnom poschodí môžeme nájsť žihľavu dvojdomú, lipkavca obyčajného, ostružinu ožinu, svíba krvavého a bazu čiernu. Len v týchto lesoch sa vyskytuje liana vinič lesný a hloh čierny. Taktiež tu môžeme nájsť panónske dubové sucholesy s dubom letným, javorom poľným, brestom, drieňom a inými druhmi v bylinnom poschodí, ako napr. kamienka modropurpurová, konvalinka dubová. Ramená Dunaja a kanály, ktoré popretkávajú Žitný Ostrov majú veľmi bohatú vegetáciu.

Spomedzi chránených druhov rastlín sa tu vyskytuje lekno biele, leknovec štítnatý a ďalšie.

Celé širšie okolie dotknutého územia patrí lužným lesom nížinným (Ulmenion). Celkovo prevládajú dubové xerotermofilné lesy ponticko – panónske (Aceri tatarici – Quercion) na vyšších dunajských terasách. Ich porasty sa v súčasnosti vyskytujú len zriedkavo, boli premenené na intenzívne využívanú ornú pôdu. Dná mŕtvych ramien sú zaradené do jednotky slatiniská (Tofieldetalia, Molinion coeruela), ktoré sú veľmi ovplyvnené melioračnými zásahmi, poľnohospodárskou činnosťou a časť z nich je v súčasnosti znehodnotená ťažbou rašeliny. Okolo väčších tokov rástli i vŕbovo – topoľové lužné lesy (Salicion albae, Salicion triandrae). Prirodzené porasty sú často pozmenené a ohrozované ľudskou činnosťou.

Z hľadiska členenia územia Slovenska na zoogeografické regióny je záujmové územie súčasťou zoogeografickej provincie - Vnútrokarpatských znížení, oblasti Pannónskej, obvodu Juhoslovenského, okrsku Dunajského lužného (ČEPELÁK in MAZÚR, LUKNIŠ, 1980). Pre tento živočíšny región sú charakteristické živočíšne druhy stepí, menej lesostepí a západoeurópskych listnatých lesov. Zaujímavý je výskyt niektorých glaciálnych reliktov. Vysoký podiel endemizmu tu dosahujú najmä panónske druhy, nakoľko panónska oblasť je oddelená od hlavnej časti provincie stepí rozsiahlym karpatským oblúkom. Je to najteplejšia a najsuchšia oblasť Slovenska, čím je daná tiež štruktúra jej fauny. Zachovali sa tu viaceré druhy teplomilnej treťohornej fauny - treťohorné relikty, ktoré sa sem rozšírili z ponticko-mediteránnej oblasti (BUCHAR, 1983).

Fauna Žitného ostrova je veľmi rôznorodá. Najvýznamnejšou nízkou zverou sú zajace, bažanty a jarabice. Spomedzi vysokej zveri sa tu najviac vyskytujú srnce, jelene tzv. dunajské a diviaky. Vládnucim prvkom živočíšstva je však vodné vtáctvo. Sú tu rôzne druhy kačíc, labutí (najmä labuť spevavá), čajok, kormoránov a dropov atď. Vody Dunaja a jeho ramien obýva veľký počet rýb napr. zubáč obyčajný, zubáč volžský, hrča obyčajná, karas obyčajný, blatniak a ešte mnohé ďalšie.

2. Krajina, scenéria, ochrana, stabilita

Podľa Environmentálnej regionalizácie Slovenska, resp. úrovne životného prostredia v Slovenskej republike spadá dotknuté územie medzi prostredie vyhovujúce (40,31 % územia obce Veľké Blahovo) mierne narušené (39 % územia obce Veľké Blahovo), narušené (5,96 % územia obce Veľké Blahovo) a silne narušené (14,71 % územia obce Veľké Blahovo), pričom sa nachádza v Galantskej zaťaženej oblasti.

Štruktúra krajiny

Dotknuté územie, ktoré je súčasťou Žitného ostrova nachádzajúceho sa medzi tokom Dunaja a Malého Dunaja, sa vyznačuje jednotvárnym rovinným reliéfom, s nepatrným výškovým rozčlenením - deniveláciou, ktorá nepresahuje 2 - 5 m na jednotku plochy. Na formovaní jeho reliéfu sa v hlavnej miere podieľali fluvialno - akumulčné procesy, najmä agradácia, súvisiaca so stratou transportnej schopnosti Dunaja.

V sledovanom území prevláda nížinný typ poľnohospodárskej krajiny s výlučným zastúpením ornej pôdy – orný podtyp vyplňa takmer celú časť riešeného územia.

Poľnohospodárska pôda veľkoblokovej štruktúry vytvára obvodový lem v okolí intravilánov sídiel. V štruktúre využitia ornej pôdy prevažujú obilniny a krmoviny na ornej pôde. Z obilnín najväčšie zastúpenie má pestovanie pšenice a jačmeňa, z krmovín pestovanie lucerny, krmnej kukurice, repky olejnej a v poslednej dobe je častá aj slnečnica. Menšia časť poľnohospodárskej pôdy v širšom okolí záujmového územia je využívaná ako trvalé trávne porasty a trvalé kultúry ako sú vinice, záhrady a ovocné sady. Prvky s vysokým ekostabilizačným účinkom, ako sú lesy, trvalé trávne porasty, vodné plochy s brehovými porastmi a pod. sú zastúpené hlavne okolo Dunaja. V ostatnej krajine sú podstatne menej zastúpené. Lesné plochy sú reprezentované prevažne zvyškami lužných lesov v okolí vodných tokov a zriedkavejšie aj inde. Ďalším dôležitým prvkom je sídelná vegetácia, ktorá je reprezentovaná predovšetkým parkovou vegetáciou, verejnou vegetáciou v okolí verejných budov, priemyselných prevádzok, sakrálnych stavieb, prídumových záhradok a pod. Vodné toky a plochy sú reprezentované hlavne tokom Dunaja a jeho ramennou sústavou, umelými vodnými nádržami (rybníky, štrkoviská), potokmi a kanalizovanými tokmi a pod.

Súčasná krajinná štruktúra je tvorená súborom prvkov, ktoré človek ovplyvnil, čiastočne alebo úplne pozmenil, resp. novovytvoril ako umelé prvky krajiny. Typ súčasnej krajiny je poľnohospodársky, so sústredenými vidieckymi sídlami. Ide o nížinnú rovinnú oráčinovú krajinu.

Typ súčasnej krajiny je poľnohospodársky, ide o nížinnú rovinnú oráčinovú krajinu, pričom 3,64 % výmery obce tvoria vodné plochy.

Súčasná krajinná štruktúra je tvorená súborom prvkov, ktoré človek ovplyvnil, čiastočne alebo úplne pozmenil, resp. novovytvoril ako umelé prvky krajiny. Typ súčasnej krajiny je poľnohospodársky, so sústredenými vidieckymi sídlami, kde možno identifikovať dva subtypy krajiny:

- nížinnú rovinnú oráčinovú krajinu,
- nížinnú rovinnú oráčino-lúčnu krajinu

Scenéria krajiny

Krajinný obraz každého územia je daný prírodnými, najmä reliéfovými pomermi a vytvorenými prvkami súčasnej krajinskej štruktúry. Reliéf predstavuje limitu vo vizuálnom vnímaní krajiny, ktorá určuje, do akej miery je každá priestorová jednotka krajiny výhľadovým a súčasne videným priestorom (tzv. vizuálne prepojenie reliéfu). Za pozitívne nosné prvky scenérie krajiny v dotknutom území možno považovať v prvom rade všetky typy lesov, remízok, vetrolamov a brehových porastov, vodnú plochu a vodné toky, mokradňú vegetáciu a pod. Negatívnymi prvkami scenérie sú mestské a vidiecke osídlenia tvorené súvislou plochou zastavaných území, priemyselné a poľnohospodárske areály, technické prvky a iné negatívne javy a prvky, ktoré negatívne ovplyvňujú celkovú scenériu krajiny.

Záujmové územie pozostáva z dvoch základných častí, intravilánu reprezentujúceho zastavanú časť obcí a extravilán ktorý má charakter typickej poľnohospodárskej využívanej krajiny. Teda v krajinskej štruktúre dominuje poľnohospodárska, zväčša veľkobloková pôda, prevažne využívaná ako orná pôda. Z hľadiska krajinnostabilizačného a estetického nemožno túto monotónnu poľnohospodársky intenzívne využívanú krajinu hodnotiť vysoko. I napriek uvedenému v území sa nachádza

niekoľko významných prírodných, cenných dominant. Tieto sa viažu predovšetkým na vodné toky, ich brehové porasty, lužné lesy a pod.

Hodnotené územie tvorí intenzívne obhospodarovaná poľnohospodárska krajina s rovinným reliéfom a absenciou atraktívnych krajinno-estetických prvkov. Typický obraz krajiny tvoria veľkoblukové polia a trvalé kultúry, ohraničené panorámami vidieckych sídiel s výškovými dominantami kostolov, resp. technickými a urbanizačnými dominantami líniového a výškového charakteru. Atraktívne a pre nízinnú krajinu typické prírodné a poloprírodné prvky krajiny sú predstavované tokmi Dunaja a Malého Dunaja a ich pobrežných zón. Za pozitívne nosné prvky scenérie krajiny v dotknutom území a jeho zázemí možno považovať v prvom rade vidiecke sídla harmonicky zapojené do krajiny prídumovými záhradami a záhumienkami, prvky stromoradií ciest II. triedy a poľných ciest, remízky a lesíky v poľnohospodárskej krajine, štrkoviská čiastočne vyvinuté s brehovými porastami. Za výrazne negatívne prvky scenérie krajiny možno považovať sústavu vedení vysokého napätia, priemyselné areály. Negatívne prvky scenérie lokálneho významu predstavujú skládky zeminy a štrku, skládky odpadu popri poľných cestách.

Stabilita krajiny

Územie Žitného ostrova je v porovnaní s pôvodným stavom úplne zmenené, zastúpenie pôvodných prvkov je minimálne.

Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Dunajská Streda vymedzil jednotlivé prvky ÚSES na regionálnej úrovni. Podľa tohto dokumentu sú v širšom záujmovom území nachádzajú prvky:

Podľa analýz a interpretácii geofondovej významnosti územie boli identifikované najvýznamnejšie plochy s nadnárodným významom, ktoré zároveň predstavujú biocentrá nadregionálneho významu a plochy s regionálnym významom ako biocentrá regionálneho významu. Poslednú skupinu tvoria genofondové plochy síve s výskytom významnejších druhov, ale s narušenými prírodnými podmienkami, čo sa prejavuje v absencii viacerých druhov citlivých na ľudský zásah. Podobne boli vyčlenené aj biokoridory nadregionálneho a regionálneho významu.

Pod pojmom „Ekologická stabilita“ rozumieme komplexnú vlastnosť ekosystémov charakterizovanú schopnosťou Udržiavanie ekologickej stability na Zemi je prvoradou nevyhnutnou podmienkou princípu trvalo udržateľného rozvoja. Zachovanie ekologickej stability je konkretizáciou tohto rozvoja a má významný vplyv na rozvoj spoločnosti.

ÚSES predstavuje jeden zo záväzných ekologických podkladov územnoplánovacej dokumentácie ako i pozemkových úprav. Je to vybraná nepravidelná sieť endogénne (vnútorne) ekologicky stabilnejších segmentov krajiny, ktoré sú na základe svojich funkcií, vzájomných vzťahov a optimálnych priestorových kritérií rozmiestnené takým spôsobom, aby splňali svoj účel. Základ toho systému predstavujú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky nadregionálneho, regionálneho a miestneho významu.

Kategória prvku ÚSES okresu DS

Biocentrum nadregionálneho významu

Názov prvku ÚSES

Čičovský luh – časť
Dunajské luhy

Biocentrum regionálneho významu	Malý Dunaj Potónská mokrad' Čičovský luh – časť
Biokoridor nadregionálneho významu	Boheľovské rybníky – Šarkan Chotárny kanál – Čiližský potok Tok rieky Dunaj s jeho okolím Tok rieky Malý Dunaj s jeho okolím
Biokoridor regionálneho významu	Boheľovské rybníky – kanál Dobrohošť – Kračany Kanál Gabčíkovo – Topoľníky Kanál Gabčíkovo – Topoľovec Kanál Topoľovec – Vrbina Kanál Jurová – Šarkan

Súčasný stav mnohých území, ktoré sú súčasťou ÚSES, nie je uspokojivý. Často sú ohrozované ľudskými aktivitami. Územia pozdĺž vodných tokov sú lemované drobnými skládkami, korytá mŕtvych ramien slúžia často ako nelegálne skládky odpadu. Pobrežné územia vodných plôch sú často živelne rekreačne využívané, nie sú upravené, vyskytujú sa pri nich rôzne neidentifikovateľné objekty bez funkčného využitia, alebo poškodené objekty

Ochrana prírody a krajiny

Okres Dunajská Streda patrí medzi regióny so značne pozmenenou krajinou štruktúrou, v ktorej sa nachádzajú rozsiahle poľnohospodársky obhospodarované plochy a veľké urbanizačné celky. Napriek tomu sa v niektorých oblastiach stále vyznačuje vysokou rozmanitosťou druhov rastlín a živočíchov, ako aj biotopov, na ochranu ktorých boli vyhlásené chránené územia. V riešenom území sú evidované nasledovné územia, ktoré sú chránené podľa zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

Chránené územia okresu Dunajská Streda

4 prírodné rezervácie (Hetmėň, Jurovský les, Opatovské jazierko, Foráš)

1 prírodná pamiatka (Kráľovská lúka)

3 národné prírodné rezervácie (Čičovské mŕtve rameno, Klátovské rameno, Ostrov orliaka morského)

7 chránených areálov (Gabčíkovský park, Hubický park, Kráľovičovskokračiansky park, Rohovský park, Tonkovský park, Čiližské močiare, Konopiská).

Chránené stromy okresu Dunajská Streda

S 239	Dub v Kostolnej Gale	1	Dub letný (Quercus robur L.)	Kostolná Gala
S 240	Koelreuterie v Hubiciach	19	jaseňovec metlinatý (Koelreuteria paniculata)	Hubice
S 241	Lipy vo Vrakúni	2	lipa malolistá (Tilia cordata Mill.)	Vrakúň
S 242	Topoľ čierny v	1	topoľ čierny	Topoľníky

Zberný dvor obce Veľké Blahovo

Zámer činnosti vypracovaný v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z.

	Topoľníkoch		(Populus nigra)	
S 243	Topoľ čierny v Šamoríne	1	topoľ čierny (Populus nigra)	Šamorín
S 244	Platany v Okoči	2	platan javorolistý (Platanus hybrida)	Okoč
S 245	Stromy vo Vojke	3	platan javorolistý (Platanus hybrida)	Vojka nad Dunajom
S 246	Platany v Nekyje na Ostrove	3	platan javorolistý (Platanus hybrida)	Nekyje na Ostrove
S 247	Platany v Blatnej na Ostrove	2	platan javorolistý (Platanus hybrida)	Blatná na Ostrove
S 248	Dub v Hornom Mýte	1	dub letný (Quercus robur L.)	Horné mýto
S 249	Dub v Michale na Ostrove	1	dub letný (Quercus robur L.)	Michal na Ostrove
S 250	Dub Letný v Lehniciach	1	dub letný (Quercus robur L.)	Veľký Lég
S 251	Dub letný v Mliečanoch	1	dub letný (Quercus robur L.)	Mliečany

Chránené územia v blízkosti

Z maloplošných chránených území sa v dotknutom území nachádza **Národná prírodná rezervácia Klátovské rameno**. Rezervácia bola ustanovená vyhláškou MŽP SR č. 83/1993 Z. z. o štátnych prírodných rezerváciách na výmere 3 064 400 m² na území obcí Topoľníky, Veľké Blahovo, Dunajský Klátov, Orechová Potôň a Vydrany. Ide o geomorfologicky, biologicky a krajinársky mimoriadne cenný priestor so zachovalými spoločenstvami vodnej vegetácie a komplexmi typických lužných lesov. Vyskytujú sa tu vzácne a chránené druhy rastlín a živočíchov. V území platí 5. stupeň územnej ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Ochranné pásmo nebolo vyhlásené, zo zákona je ním územie do vzdialenosti 100 m smerom von od hranice rezervácie a platí v ňom tretí stupeň ochrany. Predmetom ochrany sú aj biotopy lužných vrbovo-topoľových a jelšových lesov, prirodzených eutrofných a mezotrofných stojatých vôd s vegetáciou plávajúcich a /alebo ponorených cievnatých rastlín typu *Magnopotamion* alebo *Hydrocharition*, nížinné a podhorské kosné lúky, lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy a karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy. V Klátovskom ramene a jeho okolí žijú viaceré vzácne a chránené živočíšne druhy ako napr. kunka červenobruchá (*Bombina bombina*), vydra riečna (*Lutra lutra*), labuť veľká (*Cygnus olor*), volavka popolavá (*Ardea cinerea*), lyska čierna (*Fulica atra*), bocian biely (*Ciconia ciconia*), bučiakik močiarny (*Ixobrychus minutus*), včelár lesný (*Pernis apivorus*), rybárik obyčajný (*Alcedo atthis*), penica jarabá (*Sylvia nisoria*), roháč obyčajný (*Lucanus cervus*), lopatka dúhová (*Rhodeus sericeus amarus*), čík európsky (*Misgurnus fossilis*), hrebenačka vysoká (*Gymnocephalus baloni*), hrúz bieloplutvý (*Gobio albipinnatus*), pľž severný (*Cobitis taenia*), boleň dravý (*Aspius aspius*), plotica lesklá (*Rutilus pigus*), šťuka severná (*Esox lucius*), všetky tri druhy našich jalcov (*Leuciscus spp.*), ostriež riečny (*Perca fluviatilis*), karas obyčajný (*Carassius carassius*), plotica obyčajná (*Rutilus rutilus*), mieň obyčajný (*Lota lota*), skokan rapotavý (*Rana ridibunda*), skokan zelený (*Rana esculenta*) a mnohé ďalšie. Bol tu zaznamenaný výskyt asi 80 druhov vtáctva, z toho 70 tu priamo hniezdi. Výskumom sa zdokumentovalo 102

druhov chrobákov, z ktorých druh rodu *Dorytomus* bol opísaný ako nový, na svete dosiaľ neznámy druh. V rezervácii bolo zistených 32 druhov vodných mäkkýšov (je to druhá druhovo najbohatšia lokalita na Podunajskej nížine).

Hlavnými drevinami rastúcimi v okolí Klátovského ramena sú topoľ čierny (*Populus nigra*), topoľ biely (*Populus alba*), vŕba krehká (*Salix fragilis*), vŕba biela (*Salix alba*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*) a jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*). Bohato zastúpené sú tiež kroviny, hlavne hlohy (*Crataegus spp.*), plamienok plotný (*Clematis vitalba*), svib krvavý (*Swida sanguinea*), bršlen európsky (*Euonymus europaeus*) a brečtan popínavý (*Hedera helix*). Z vodného rastlinstva možno spomenúť predovšetkým truskavec obyčajný (*Hippuris vulgaris*), lekno biele (*Nymphaea alba*), leknica žltá (*Nuphar lutea*), vodomor kanadský (*Elodea canadensis*) a stolístok praslenatý (*Myriophyllum verticillatum*), pálka širokolistá (*Typha latifolia*).

Medzinárodné dohovory

V rámci medzinárodných dohovorov platí na území Slovenska niekoľko významných zmlúv a dohovorov, ktoré majú za cieľ výraznejšie chrániť svetové dedičstvo na Zemi. Podľa nich sú vyčlenené chránené územia a lokality, ktoré nie sú kategóriou chráneného územia podľa zákona č. 543/2002 Z. z., ale tvoria významnú základňu pre rozvoj vedy a prezentácie ochrany prírody v zahraničí. Tieto územia môžu však patriť do národnej sústavy chránených území, alebo do navrhovanej európskej súvislej sústavy chránených území NATURA 2000. Sieť sústavy NATURA 2000 predstavuje súvislú európsku ekologickú sieť chránených území na ochranu prírodných biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín významných pre ES. Sústavu NATURA 2000 tvoria dva typy území – osobitné územia ochrany (Special Areas of Conservation, SACs) vyhlasované na základe Smernice o biotopoch a osobitne chránené územia (Special Protection Areas, SPAs) vyhlasované na základe Smernice o vtákoch.

Cieľom súvislej európskej sústavy chránených území (NATURA 2000) je zabezpečiť ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a ochranu prírodných biotopov, zachovať priaznivý stav biotopov a druhov európskeho významu ako prírodného dedičstva.

V zmysle Smernice o biotopoch bol na Slovensku spracovaný Národný zoznam území európskeho významu. Výnosom Ministerstva životného prostredia SR č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004 bol vydaný národný zoznam území európskeho významu, ktorým MŽP SR podľa § 27 ods. 5 zákona č. 543/2002 Z.z. v znení zákona č. 525/2003 Z.z. ustanovuje Národný zoznam, ktorý obsahuje názov lokality navrhovaného územia európskeho významu, katastrálne územie, v ktorom sa lokalita nachádza, výmeru lokality, stupeň územnej ochrany navrhovaného územia európskeho významu, vrátane územnej a časovej doby platnosti podmienok ochrany a odôvodnenie návrhu ochrany. Tento výnos nadobudol účinnosť 1. augusta 2004 a bol uverejnený vo Vestníku MŽP SR, ročník 12, čiastka 3 z roku 2004.

Z chráneným územím sústavy NATURA 2000 sa v dotknutom území nachádza **Územie európskeho významu Klátovské rameno SKUEV0075**, ktoré sa rozprestiera na ploche 272,13 ha na katastrálnych územiach Dunajský Klátov, Ohrady, Dolná Potôň, Dolné Topoľníky, Horné Topoľníky, Horné Mýto, Trhová Hradská, Malé Blahovo, Veľké Blahovo a Vydrany. Predmetom ochrany sú biotopy európskeho významu ako Karpatské

a panónske dubovo-hrabové lesy (91G0), ktoré sa rozprestierajú na 13,61 ha tohto chráneného územia, Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek (91F0), ktoré sa rozprestierajú na 95,24 ha tohto chráneného územia, 91E0 Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy, ktoré sa rozprestierajú na 13,61 ha tohto chráneného územia, 6510 Nížinné a podhorské kosné lúky, ktoré sa rozprestierajú na 1,07 ha tohto chráneného územia, Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a/alebo ponorených cievnatých rastlín typu *Magnopotamion* alebo *Hydrocharition* (3150), ktoré sa rozprestierajú na 54,43 ha tohto chráneného územia a druhy európskeho významu ako roháč obyčajný (*Lucanus cervus*), plotica lesklá (*Rutilus pigus*), hrebenačka vysoká (*Gymnocephalus baloni*), pľž severný (*Cobitis taenia*), boleň dravý (*Aspius aspius*), býčko (*Proterorhinus marmoratus*), čík európsky (*Misgurnus fossilis*), boleň dravý (*Aspius aspius*), lopatka dúhová (*Rhodeus sericeus amarus*), hrúz bielooplutvý (*Gobio albipinnatus*), kunka červenobruchá (*Bombina bombina*) a vydra riečna (*Lutra lutra*). Z ostatných významných druhov sú v tomto chránenom území evidované druhy ako jašterica bystrá (*Lacerta agilis*), netopier hrdzavý (*Nyctalus noctula*), skokan rapotavý (*Rana ridibunda*), škrečok poľný (*Cricetus cricetus*), bradáčik vajcovitý (*Listera ovata*), netopier pozdný (*Eptesicus serotinus*), skokan štíhly (*Rana dalmatina*), užovka obojková (*Natrix natrix*), ropucha zelená (*Bufo viridis*), kruštík širokolistý (*Epipactis helleborine*), rosníčka zelená (*Hyla arborea*), skokan zelený (*Rana kl. esculenta*) a skokan krátkonohý (*Rana lessonae*).

Z chránených vtáčích území sa v dotknutom území nachádza **SKCHVÚ034 Chránené vtáčie územie Veľkoblahovské rybníky**, ktoré boli vyhlásené vyhláškou MŽP SR č. 187/2010 Z. z., ktorou sa vyhlasuje Chránené vtáčie územie Veľkoblahovské rybníky. Uvedené chránené vtáčie územie bolo vyhlásené za účelom zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov hrdzavky potápavej, kačice chriplavej a bučiacika močiarného a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania. Chránené vtáčie územie sa nachádza v okrese Dunajská Streda v katastrálnych územiach Dolná Potôň a Veľké Blahovo. Chránené vtáčie územie má výmeru 91,3400 hektára.

Z navrhovaných chránených území je potrebné spomenúť zámer zaradiť **vodný tok Malý Dunaj** a príslušné biotopy do národného zoznamu území európskeho významu a následne zabezpečiť jeho ochranu vyhlásením v niektorej kategórii chránených území na národnej úrovni. Územie je navrhované z dôvodu zachovania alebo zlepšenia stavu ochrany biotopov a druhov európskeho významu, ktoré majú byť predmetom jeho ochrany.

Dôležitým z hľadiska ochrany vodného vtáctva je Dohovor o mokradiach majúcich medzinárodný význam predovšetkým ako biotopy vodného vtáctva (**Ramsarský dohovor**). V rámci Ramsarského Dohovoru o mokradiach sa členské krajiny zaviazali chrániť mokrade a na svojom území vypracovať a realizovať opatrenia vo vzťahu k existujúcim mokradiam. Mokrade sú biotopy, ktorých existencia je podmienená prítomnosťou vody. Sú to územia s močiarimi, slatinami, rašeliniskami a vodami prírodnými alebo umelými, trvalými alebo dočasnými, stojatými aj tečúcimi. Medzi mokrade patria všetky územia prírodného aj umelého pôvodu, kde je vodná hladina na povrchu, alebo blízko povrchu pôdy, alebo kde povrch pokrýva plytká voda, ako aj

potoky, rieky a vodné nádrže. V záujmovom území sa nachádzajú vodné toky, ktoré dávajú predpoklad výskytu takýchto lokalít a to najmä na úrovni lokálnych mokradi, prípadne regionálne významných mokradi.

Medzinárodne významné mokrade na území okresu DS:

Dunajské luhy

Národne významné mokrade na území okresu DS:

Zdrž vodného diela Gabčíkovo (Šamorín, Rohovce)

Klátovské rameno a priľahlé močiare (Jahodná až Orechová Potôň – Lúky)

Regionálne významné mokrade na území okresu DS:

Istragov (Gabčíkovo, Sap), **Malý Dunaj** (Janíky, Blahová), **Čanádske rybníky** (Dolný Bar, Dolný Štál), **Rybníky pri Veľkom Blahove** (Veľké Blahovo), **Boheľov – rybník** (Boheľov), **Ľavostranný priesakový kanál SVD G - N** (Šamorín, Rohovce), **Zavlažovací kanál Malinovo – Blahová** (Čakany, Blahová), **Kanál Dobrohošť – Kračany** (Rohovce, Kostolné Kračany), **Zavlažovací kanál Tomašov – Lehnice** (Štvrtok na Ostrove, Mierovo, Lehnice), **Ostrov orliaka morského** (Baka), **Medveďov – trstina** (Medveďov), **Pravostranný priesakový kanál VD - G** (Šamorín, Kyselica), **Gabčíkovo – Gazdovské ostrovy** (Gabčíkovo), **Žriebäcie lúky** (Blahová, Horná Potôň), **Bodíky – Kráľovská lúka** (Bodíky)

Lokálne významné mokrade okresu DS:

Hetmáň pusta (Lehnice), **Šuľany – starý vrbovo-topolový les** (Horný Bar), **Blatnianske jazero** (Sárosfai tó) (Blatná na Ostrove), **Opatovské jazierko PR** (Medveďov), **Háromházi tó** (Štvrtok na Ostrove), **Bereki lápas – lužný les** (Šamorín), **Mliečno – rybník (zavlažovací)** (Šamorín), **Rybárske jazero - Hubice** (Hubice), **Štrková jama – Trnávka** (Trnávka), **Cíferi tó** (Oľdza), **Jazierko v Hubickom parku** (Hubice)

Do riešeného územia nezasahujú žiadne veľkoplošné ani maloplošné chránené územia prírody a krajiny, ani územia existujúce alebo navrhované, zaradené do súvislej európskej sústavy chránených území (európsky významné územie, chránené vtáčie územie), dotknuté územie je v 1. stupni ochrany a podlieha všeobecnej ochrane podľa druhej časti zákona č. 543/2002 Z. z.

3.Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrnohistorické hodnoty územia

Okres Dunajská Streda patrí rozlohou (1075 km²) medzi veľké okresy Slovenska, hustotou zaľudnenia (103 obyvateľov na 1 km²) je podpriemerným okresom. Vo vidieckych sídlach žije 59% obyvateľstva okresu. Národnostné zloženie obyvateľstva okresu je charakteristické dominanciou Maďarov (87,2%), Slovákov je 11,3%, Čechov je 0,6% a Rómov 0,6%.

Obec Veľké Blahovo sa nachádza na Podunajskej nížine v Trnavskom samosprávnom kraji, pri severnej hranici okresu Dunajská Streda v bezprostrednej blízkosti okresného mesta (3 km severozápadne). Územie obce Veľké Blahovo hraničí s katastrálnym územím obce Mostová - Šoriakoš (na severe), katastrálnym územím obce Vydrany (na východe), katastrálnymi územiami obce Kráľovičové Kračany (Jastrabie Kračany a Lesné

Kračany), katastrálnym územím obce Kostolné Kračany, s katastrálnym územím mesta Dunajská Streda (Malé Blahovo) na juhu a katastrálnym územím obce Orechová Potôň (Dolná Potôň) na západe. Severná hranica obce (s obcou Mostová), ktorú tvorí tok Malého Dunaja, je zároveň hranicou okresu Dunajská Streda s okresom Galanta. Nadmorská výška v strede obce Veľké Blahovo je 116 m n. m. a v chotári 114 - 117 m. n. m. Obec Veľké Blahovo tvorí rovnomenné katastrálne územie a sídelná jednotka

Demografia obce

Rozlohou a počtom obyvateľov patrí Veľké Blahovo medzi malé obce, v súčasnosti má 1 533 obyvateľov (k 31. 12. 2014). Priemerná hustota obyvateľstva je cca 84,56 obyvateľa na 1 km². V štruktúre trvale bývajúceho obyvateľstva prevládajú muži nad ženami. Demografický vývoj obyvateľstva sa odráža predovšetkým vo vekovej štruktúre obce. Všeobecným prejavom demografického vývoja obyvateľstva v obciach je väčšinou nepriaznivá veková štruktúra z hľadiska produktívnych vekových kategórií, čo je prípad aj obce Veľké Blahovo. V súčasnosti je možné uvažovať s výraznejším rastom počtu obyvateľov predovšetkým pri pokračovaní a ďalšom posilnení migrácie smerom do obce. V prípade naplnenia potenciálu prisťahovania nových obyvateľov, hlavne mladých rodín, by v budúcnosti mohlo dôjsť k postupnému zlepšeniu demografického profilu obce a zabezpečeniu stabilnejšej základne pre dlhodobý rast počtu obyvateľov prirodzenou cestou. S výraznejším nárastom pracovných príležitostí je možné počítať najmä v prípade naplnenia rozvojového potenciálu obce pre výrobné, vybavenostné a rekreačné účely. Nasledujúca tabuľka uvádza základné charakteristiky obyvateľstva obce Veľké Blahovo podľa pohlavia a národnosti (podľa Celoslovenského sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011“).

V obci Veľké Blahovo dominujú obyvatelia maďarskej národnosti. V obci Veľké Blahovo dominujú obyvatelia s rímskokatolíckym vyznaním.

Občianska vybavenosť je na území obce Veľké Blahovo vybudovaná na úrovni základnej vybavenosti. V obci sa nenachádzajú zariadenia sociálnej starostlivosti. V obci nie je zriadené zdravotné stredisko. Obyvatelia obce Veľké Blahovo dochádzajú za ambulantnou zdravotnou starostlivosťou do okresného mesta Dunajská Streda (nemocnica s poliklinikou), kde je pre nich dostupná aj odborná zdravotná starostlivosť. V obci Veľké Blahovo je zriadená základná škola s vyučovacím jazykom maďarským (počet zamestnancov: 1 riaditeľ školy, 1 učiteľka, 1 vychovávateľka, 1 upratovačka, počet žiakov: 17 v dvoch triedach - 1. - 3. ročník 9 žiakov, 2. - 4. ročník 8 žiakov, maximálna kapacita 50 žiakov). Materská škola v obci je taktiež s vyučovacím jazykom maďarským (2-triedna - malá trieda 12 detí, veľká trieda 20 detí, maximálna kapacita 42 detí po 21 detí/trieda). Materská škola má vytvorenú jedáleň pre 28 stravníkov (detí), stravujú sa tu aj žiaci základnej školy. V obci sa nachádza kultúrny dom s maximálnou kapacitou 200 ľudí (zabezpečených je 240 stoličiek). Priestory kultúrneho domu sa využívajú na spoločenské, vzdelávacie, kultúrne podujatia, schôdze občianskych združení i na oslavy jubileí občanov a iné. Z cirkevných zariadení sa v obci nachádza rímskokatolícky kostol. V obci sa nachádza cintorín s domom smútku. Z klubových združení v obci pôsobí Klub dôchodcov so zameraním na kultúrnu a záujmovú činnosť. V obci sú priamo zriadené iba prevádzky základných obchodných predajných prevádzok, pohostinských služieb a drobné živnostenské služby.

História obce

Obec je doložená z roku 1162-1172/1236 ako terra Oboni, z roku 1239 ako Villa Oboni, terra Obony, z roku 1240 ako tres ville Oboni, z roku 1298 ako Fuloboni, Feloboni, Interior Oboni, z roku 1299 ako Felabony, Naghabon, z roku 1312 jako Sykeabany, z roku 1367 ako Pilathabony, z roku 1425 ako Kysabany, z roku 1505 ako Tothabany, z roku 1511 ako Chukarabany, z roku 1773 Nagy Abany, z roku 1927 Veľký Aboň, z roku 1948 VeľkéBlahovo maďarsky Nemesabony, Nagyabony.

V katastri obce sa spomína z roku 1422 aj obec Nadvár, ktorá zanikla v 16. Storočí za tureckých vpádov.

Obec vznikla v chotári obce Blahovo, doloženej z rokov 1162—1172, ktorá patrila hradu Bratislava. Spomína sa z roku 1298, keď pripadla rodine Olgyay, neskôr patrila Csilovcom, Ordódyovcom a iným. V roku 1828 mala 131 domov a 940 obyvateľov. Zaoberali sa poľnohospodárstvom. V rokoch 1938—45 bola obec pripojená k Maďarsku. Po vojne došlo k výmene obyvateľstva s Maďarskom. Rozmach obce nastal v 70-tých rokoch minulého storočia. Charakter zloženia obyvateľstva prešiel početnými zmenami zapríčinenými osídľovaním v krízových rokoch.

Kultúrne pamiatky

V Ústrednom zozname kultúrnych pamiatok v dotknutom území nie zapísaná žiadna kultúrna pamiatka. Pamiatkové rezervácie alebo zóny nie sú vyhlásené v dotknutom území. Z hľadiska historických a kultúrnych hodnôt sa v dotknutom území nachádza Rímsko-katolícky kostol Najsvätejšej trojice. V dotknutom území sa taktiež nachádza Prícestná kaplnka. V strede obce sa nachádza pomník postavený na pamäť troch občanov odvlečených pre ilegálnu činnosť do koncentračného tábora, kde zahynuli v roku 1944. V evidencii Archeologického ústavu SAV nie sú doposiaľ žiadne evidované lokality na území obce Veľké Blahovo. V širšom okolí obce Veľké Blahovo sú evidované významné archeologické lokality osídlenia už od praveku.

4. Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia

Životné prostredie je otázkou vzťahov medzi ľudským životom a celkovo ponímaným okolím. Takto definovaný hlavný funkčný vzťah je vzťahom vyššieho rádu – životného prostredia človeka. Kvalita životného prostredia je ohrozovaná a znehodnocovaná pôsobením negatívnych javov, charakteru stresových faktorov. Za stresové faktory sa považujú tie ľudské aktivity, ktoré ohrozujú existenciu a kvalitu jednotlivých krajínotvorných zložiek. V hodnotenom území sa sledovali najintenzívnejšie pôsobiace stresové faktory, a to primárne i sekundárne.

Za primárne stresové faktory sa považujú umelé, alebo poloprirodzené prvky v krajine, ktoré sú zväčša pôvodcom stresu. Patria sem všetky hmotné antropogénne prvky územia slúžiace na výrobo-skladovacie, dopravné, obytno-rekreačné, vodohospodárske, poľnohospodárske a energetické účely. Ich negatívny vplyv sa prejavuje predovšetkým plošným záberom prírodných ekosystémov a následnou antropizáciou územia.

Z aspektu životného prostredia sa prejavujú tieto stresové faktory zmenou kvality priestorovej štruktúry katastrálneho územia, ako i narušením stability a estetiky krajiny. Z tohto aspektu vidno, že najhoršiu kvalitu priestorovej štruktúry majú mestské sídla

regiónu s vysokým stupňom antropizácie územia v dôsledku veľkej koncentrácie socioekonomických aktivít na ich území.

Územie SR je rozdelené do 5 kategórií environmentálnej kvality. Porovnaním stavu počas piatich rokov 2010 – 2015 a stavu v roku 2016, došlo k miernemu nárastu regiónov s nenarušeným prostredím cca o 2,3 %. Uvedený nárast regiónov s nenarušeným prostredím vznikol realizáciou opatrení do životného prostredia pridelenými dotáciami regiónom z Operačného programu Životné prostredie v rokoch 2010 – 2015, ako aj novelizáciou zákonov v oblasti starostlivosti o životné prostredie (SPRÁVA O STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY V ROKU 2016)

Slovensko v súčasnosti čelí mnohým environmentálnym výzvam. Máme problémy s kvalitou ovzdušia, nízkou mierou recyklácie odpadu, ale aj s ochranou ekosystémov. Len samotné znečistenie ovzdušia u nás spôsobuje viac ako 5 000 predčasných úmrtí ročne. Environmentálne problémy majú pritom stále väčší vplyv na ekonomiku, zamestnanosť, ale aj komfort života obyvateľov. Okrem toho, podobne ako na celom svete, Slovensko už v súčasnosti zasahuje zmena klímy s viditeľnými dopadmi, ktoré sa v budúcnosti budú vážne prejavovať v podobe environmentálnych, ekonomických a zdravotných problémov. Podľa odhadov len v roku 2013 dosiahli na Slovensku ekonomické straty z extrémov zmeny klímy hodnotu viac ako 1,3 miliardy eur.

Potrebuje aktuálnu a modernú víziu

Environmentálne výzvy, ktorým Slovensko čelí, si vyžadujú dlhodobú víziu a strategické smerovanie. Potrebu novej, modernej stratégie environmentálnej politiky, ktorá reflektuje aktuálnu situáciu a urgentné problémy životného prostredia, zdôrazňuje aj fakt, že platná *Stratégia, zásady a priority štátnej environmentálnej politiky* bola schválená ešte v roku 1993 a odvtedy nebola aktualizovaná.

Základnou víziou Envirostratégie 2030 je dosiahnuť lepšiu kvalitu životného prostredia a udržateľné obehové hospodárstvo využívajúce čo najmenej neobnoviteľných prírodných zdrojov a nebezpečných látok, ktoré budú viesť k zlepšeniu zdravia obyvateľstva. Ochrana životného prostredia a udržateľná spotreba budú súčasťou všeobecného povedomia občanov aj tvorcov politik. Pomocou predchádzania a prispôsobenia sa zmene klímy budú jej následky na Slovensku čo možno najmiernejšie.

Ovzdušie

Ovzdušia je jednou z najdôležitejších zložiek životného prostredia a pre života človeka je nenahraditeľná. Ľudský organizmus je dokonale adaptovaný na súčasné zloženie ovzdušia a do určitej miery toleruje jeho zmeny.

Kvalita ovzdušia je spomedzi všetkých faktorov určujúcich kvalitu životného prostredia obyvateľmi najčastejšie pociťovaná a hodnotená. Preto ho môžeme považovať za jeden z najvýznamnejších faktorov spokojnosti obyvateľstva so životným prostredím.

Rozvoj civilizácie a priemyslu so sebou prináša aj znečistené ovzdušie, ktoré má zásadný vplyv na zdravie obyvateľstva. Tuhé častice v ovzduší sú rizikovým faktorom najmä pre vznik kardiovaskulárnych a respiračných ochorení. Obzvlášť najmenšie frakcie tuhých častíc sú preukázateľne príčinou mnohých predčasných úmrtí v Európe aj na Slovensku.

Aj pri krátkodobom vystavení majú dráždivé vplyvy na dýchaciu sústavu. Pri vdychovaní prenikajú až do dolných dýchacích ciest a môžu prenikať až do krvi, čím spôsobujú zdravotné problémy najmä u citlivých populačných skupín.

		2005	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Vystavenie mestskej populácie znečisteniu $PM_{2,5}$ (v $\mu g/m^3$)	SK	-	27,2	22,8	26,7	22,7	17,2	19,7	-
	EÚ	15,5	17,4	18	18,4	16,8	15,9	15,2	-
Priemerný podiel obyvateľstva vystaveného nadmernej koncentrácii $PM_{2,5}$ (v %)	SK	43,3	33,3	33,8	38,8	38,8	34,5	24,3	-
									-
Celkové emisie	SO_2	0 %	-27 %	-21 %	-22 %	-33 %	-38 %	-47 %	-23%
	NO_x	0 %	-16 %	-12 %	-16 %	-20 %	-19 %	-18 %	-20%
	NMVOC	0 %	-9 %	-5 %	-4 %	-12 %	-18 %	-22 %	-15%
	NH_3	0 %	-12 %	-13 %	-18 %	-15 %	-14 %	-11 %	-12%
	$PM_{2,5}$	0 %	-25 %	-27 %	-22 %	-21 %	-20 %	-23 %	-20%

(% zmena oproti 2005)

Na vysokých koncentráciách tuhých znečisťujúcich látok sa podpisuje najmä vykurovanie málo efektívnymi spaľovacími zariadeniami tuhých palív vrátane biomasy v domácnostiach. K vysokej koncentrácii v ovzduší prispievajú aj emisie zo spaľovacích motorov automobilov a spaľovacie procesy v priemysle. Doprava sa podieľa na vysokých koncentráciách oxidov dusíka. Najviac predčasných úmrtí v dôsledku vystavenia obyvateľov znečisťujúcim látkam je zapríčinených vystaveniu jemným prachovým časticiam ($PM_{2,5}$).

Kvalitu ovzdušia vo všeobecnosti určuje obsah znečisťujúcich látok vo vonkajšom ovzduší. Hodnotenie kvality ovzdušia sa uskutočňuje v zmysle zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší. Kritériá kvality ovzdušia (limitné a cieľové hodnoty, medze tolerancie, horné a dolné medze na hodnotenie a ďalšie) sú uvedené vo vyhláske MŽP SR č. 244/2016 Z. z. o kvalite ovzdušia. Základným východiskom pre hodnotenie kvality ovzdušia v SR sú výsledky meraní koncentrácií znečisťujúcich látok v ovzduší, ktoré realizuje Slovenský hydrometeorologický ústav (SHMÚ) na staniciach Národnej monitorovacej siete kvality ovzdušia (NMSKO).

Zákon o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia ustanovuje prevádzkovateľom stacionárnych zdrojov znečisťovania povinnosť každoročne oznámiť príslušnému orgánu ochrany ovzdušia úplné a pravidelné údaje o tom, aké množstvá a druhy znečisťujúcich látok vypustili do ovzdušia v uplynulom roku.

Zájumové územie patrí k oblastiam s relatívne málo znečisteným ovzduším. Vzhľadom k všeobecne priaznivým klimatickým a mikroklimatickým pomerom je veľmi dobre prevetrávané, v dôsledku čoho dochádza k pomerne rýchlemu a účinnému rozptylu emitovaných znečisťujúcich látok.

Kvalita ovzdušia v roku 2030 bude výrazne lepšia a nebude mať výrazne nepriaznivý vplyv na ľudské zdravie a životné prostredie. Dosiahne sa to výrazným znížením množstva emisií oproti roku 2005 - SO_2 o 82 %, NO_x o 50 %, NMVOC o 32 %, NH_3 o 30 % a $PM_{2,5}$ o 49 %. Postupne bude utlmená výroba elektriny

z uhlia. Vykurovanie v domácnostiach a doprava v mestách sa posunie k environmentálne prijateľnejším alternatívam. Posilní sa princíp uplatňovania BAT v priemysle, energetike ale aj poľnohospodárstve a v potravinárstve. Národný program znižovania znečisťovania bude zameraný na nákladovo efektívne opatrenia redukcie emisií. Ochrana ovzdušia sa bude riadiť zásadou „znečisťovateľ platí“. Zváži sa zavedenie systému obchodovania s emisnými kvótami pre látky znečisťujúce ovzdušie. Pokuty za znečisťovanie sa zvýšia do takej miery, aby prekračovanie limitov nebolo ekonomicky atraktívne.

Pod pojmom zmena klímy rozumieme zmenu dlhodobého charakteru počasia v určitej oblasti, čo sa môže prejavovať nárastom priemerných teplôt, častejším výskytom extrémnych prírodných javov, či poklesom úhrnu zrážok. Zmenu klímy spôsobuje predovšetkým skleníkový efekt. Tento efekt vzniká pri prechode krátkovlnného slnečného žiarenia cez atmosféru. Po dopade na zemský povrch sa žiarenie pohltí v atmosfére (malá časť), alebo sa odrazí a pohltí zemským povrchom a atmosférou (väčšia časť). Pohltená časť sa transformuje na dlhovlnné žiarenie.

Pre zmiernenie tempa zmeny klímy je potrebné zavádzať mitigačné opatrenia zamerané na obmedzovanie množstva vypúšťaných skleníkových plynov do ovzdušia alebo zvyšovať záchyty uhlíka. Pre lepšie prispôbenie sa dôsledkom zmeny klímy je potrebné prijať adaptačné opatrenia na regionálnej a lokálnej úrovni.

		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Celkové emisie skleníkových plynov v pomere k HDP (v kg/1000USD)	SK	0,36	0,35	0,34	0,31	0,31	0,28	-
	OECD	0,34	0,34	0,34	0,34	-	-	-
Celkové emisie skleníkových plynov na obyvateľa (v t/ob.)	SK	8,5	8,6	8,5	8,0	7,9	7,5	7,6
	OECD	12,8	13,1	12,9	12,7	12,6	12,4	-
Množstvo emisií skleníkových plynov (v mil. ton)	SK	45,7	46,6	45,5	43,3	42,9	40,7	41,3
Množstvo skleníkových plynov v sektoroch mimo ETS (% zmena oproti 2005)	SK	- 8,1 %	- 5 %	-11,2 %	-14,7%	-19,4 %	-24,4 %	-23,2 %
Príjmy z environmentálnych daní (v % HDP)	SK	1,9	1,8	1,7	1,7	1,7	1,8	1,8
	EÚ	2,4	2,4	2,4	2,4	2,5	2,5	2,4
Implicitné zdanenie energií (v eur/ton ropného ekvivalentu)	SK	101	93	102	102	100	108	111
	EÚ	201	199	216	218	221	235	234

V rámci ochrany ovzdušia Slovensko dosiahne stanovené ciele a zníži emisie skleníkových plynov v sektoroch obchodovania s emisiami o 43 % a mimo týchto sektorov o 20 % oproti roku 2005. Okrem pokračovania v schéme obchodovania s emisiami sa zväží zelená fiškálna reforma, pri ktorej sa presunie t'archa zdanenia smerom k environmentálnym daniam v súlade s princípom „znečisťovateľ platí“. Budú sa odstraňovať environmentálne škodlivé dotácie a regulácie. Adaptačné opatrenia budú v regiónoch reflektovať ich špecifiká a v dostatočnej miere reagovať na zmenu klímy.

Zaťaženie územia hlukom, radónové riziko

Environmentálny hluk je prirodzenou a samozrejmovou súčasťou životných aktivít obyvateľstva. Jeho prítomnosť je v životnom prostredí neodmysliteľne spojená s rôznymi formami dopravy, ale aj s mnohými pracovnými či mimopracovnými aktivitami. Environmentálny hluk, ktorého hlavnými zdrojmi sú doprava, priemysel, konštrukcie, verejná práca a okolie, patrí k najrozšírenejším škodlivinám životného a pracovného prostredia.

Z hľadiska ochrany zdravia obyvateľov sú v životnom prostredí významnejšie tzv. nešpecifické účinky, pri ktorých hluk pôsobí ako stresový faktor ovplyvňujúci činnosť kardiovaskulárneho systému, čím v nemalej miere prispieva k vzniku srdcovo-cievnych ochorení, vyvolávajúci poruchy v psychickej oblasti alebo ovplyvňujúci kvalitu spánku, oddychu a regenerácie organizmu. Ekonomický rozvoj spoločnosti sprevádzaný vznikom nových zdrojov environmentálneho hluku, rastúca miera urbanizácie územia a zvyšovanie intenzity environmentálne najnepriaznivejšej individuálnej automobilovej dopravy, mení vnímanie a postoj človeka k hluku, ktorý čoraz viac ovplyvňuje kvalitu života a úroveň zdravia exponovaných obyvateľov. Ide o druhý najvýznamnejší environmentálny faktor, hneď po kvalite ovzdušia. Z pohľadu orgánov verejného zdravotníctva je hluk zároveň jednou z najčastejších príčin podnetov a sťažností obyvateľov.

Riešenie problémov s hlukom je „behom na dlhú trať“. Realizácia protihlukových opatrení je spojená s nemalými finančnými prostriedkami a skutočnosť, že ich opodstatnenosť a efekt na zdraví verejnosti sa prejaví až v dlhodobom horizonte, v podobe znižujúcej sa chorobnosti populácie, ich presadzovaniu v praxi príliš nenahráva. Z hľadiska ochrany ľudského zdravia je dôležitá aj radiačná ochrana a to hlavne pred vnútorným ožarovaním prírodnými radionuklidmi, ktorých hlavným zdrojom v geologickom prostredí je prírodný radón. S narastajúcou koncentráciou radónu a jeho rozpadových produktov, ale aj dĺžkou expozície sa zväčšuje pravdepodobnosť vzniku rakoviny pľúc. Jeho pôsobenie má za následok aj ďalšie formy zdravotného poškodenia, ako sú choroby cievneho a tráviaceho ústrojenstva.

Okres Dunajská Streda sa radí medzi oblasti s nízkym a iba ojedinele stredným radónovým rizikom. Podľa týchto údajov sa dotknuté územie nachádza v nízkom stupni radónového rizika, kde objemová aktivita Rn222 v pôvodnom vzduchu sa pohybuje medzi 10 – 30 Bq.m⁻³.

Povrchové a podzemné vody

Najväčší význam pre zdravie človeka má pitná voda, ktorá je najdôležitejšou súčasťou potravinového reťazca a je nenahraditeľnou zložkou pitného režimu. Človek je priamo závislý od dostatku kvalitnej pitnej vody. Kontrola kvality pitnej vody a jej zdravotná bezpečnosť sa určuje prostredníctvom súboru ukazovateľov kvality vody, reprezentujúcich fyzikálne, chemické, mikrobiologické a biologické vlastnosti vody. Významné zdroje podzemnej vody v SR tvoria 80% pitnej vody dodávanej verejnými vodovodmi pre hromadné zásobovanie. Zvyšných 20% tvoria povrchové zdroje. Podľa údajov orgánov verejného zdravotníctva bolo na území SR v roku 2016 zásobovaných vodou z verejných vodovodov 88,7% z celkového počtu obyvateľov SR.

Zákon o vodách (č. 364/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov) vytvára podmienky na všestrannú ochranu vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých krajinných ekosystémov, na zlepšenie stavu vôd, na ich účelné, hospodárne a trvalo udržateľné využívanie, znižovanie nepriaznivých účinkov povodní a sucha, zabezpečenie funkcií vodných tokov.

Podzemná voda je nenahraditeľnou zložkou prírodného prostredia. Predstavuje neoceniteľný, dobre dostupný a z kvantitatívneho, kvalitatívneho, ale aj ekonomického hľadiska najvhodnejší zdroj pitnej vody. Najväčšie využiteľné množstvá sú obsiahnuté v kvartére Podunajskej nížiny – Žitnom ostrove, kde sú evidované najväčšie odbery. Najvhodnejšie podmienky pre získanie kvalitných zdrojov pitnej vody s dostatočnou výdatnosťou sú na území okresu Dunajská Streda, ktoré je súčasťou Chránenej vodohospodárskej oblasti Žitný ostrov. Na zásobovanie obyvateľov okresu pitnou vodou sa využívajú len zdroje podzemnej vody. Územie okresu je súčasťou Žitného ostrova, ktorý je významnou prirodzenou akumuláciou podzemných a povrchových vôd a ako taký bol nariadením vlády SSR č. 46/1978 Zb. vyhlásený za „Chránenú vodohospodársku oblasť Žitný ostrov“. Ďalším veľkozdrojom, ktorý sa využíva na zásobovanie iných okresov, je Šamorín. Ďalšie zdroje sú viac - menej lokálneho charakteru, aj keď majú pomerne vysoké výdatnosti, využívajú sa pre zásobovanie skupinových alebo miestnych vodovodov. Kvalita vody je vo väčšine využívaných zdrojov pitnej vody veľmi dobrá.

Oblasť Žitného ostrova je zraniteľná, pretože je tvorená prevažne vysoko priepustnými štrkovými a piesčitými sedimentmi kvartéru, v ktorých hladina podzemnej vody je len v malej hĺbke pod povrchom. Dôkazom zraniteľnosti tunajších podzemných vôd je aj značná miera existujúceho znečistenia, pochádzajúceho najmä z intenzívneho poľnohospodárstva. V tejto oblasti sa nachádza viacero environmentálnych hazardérov bodového, líniového a plošného charakteru. Z nich najvýznamnejšími sú rôzne skládky pesticidov, produktovody, poľnohospodárske družstvá, čerpacie stanice pohonných hmôt či iné potenciálne zdroje znečistenia. Podzemné vody s takouto extrémne priepustnosťou sa vyznačujú **vysokým stupňom zraniteľnosti**.

Kvalita povrchových vôd v roku 2016 vo všetkých monitorovaných miestach splnila limity pre vybrané všeobecné ukazovatele a ukazovatele rádioaktivity. Prekračované limity boli hlavne pre syntetické a nesyntetické látky, hydrobiologické a mikrobiologické ukazovatele a vo všeobecných ukazovateľoch hlavne dusitanový dusík. Do roku 2007 bola kvalita povrchových vôd hodnotená STN 75 7221 v 5 triedach kvality a 8 skupinách ukazovateľov.

V rokoch 1995 – 2007 nevyhovujúcu IV. a V. triedu kvality vykazovalo 40 – 60 % miest odberov pre skupiny F – mikropolutanty a E – biologické a mikrobiologické ukazovatele.

V zmysle požiadaviek rámcovej smernice o vode je kvalita vody vyjadrovaná ekologickým a chemickým stavom útvarov povrchových vôd. V tomto období bol zlý a veľmi zlý ekologický stav útvarov povrchových vôd zaznamenaný v 8,94 % vodných útvarov, čo predstavuje dĺžku 2 159,41 km. Dobrý chemický stav nedosahovalo 37 (2,4 %) vodných útvarov povrchových vôd.

Za účelom hodnotenia chemického stavu útvarov podzemných vôd boli pokryté monitorovacími objektmi všetky kvartérne a predkvartérne útvary podzemných vôd okrem geotermálnych útvarov podzemných vôd,

ktoré neboli hodnotené. V zlom chemickom stave sa nachádzalo 11 útvarov podzemných vôd (14 %).

Kvalita pitnej vody v SR dlhodobo vykazuje vysokú úroveň. V roku 2016 podiel analýz pitnej vody vyhovujúcich limitom dosiahol hodnotu 99,64 %, zatiaľ čo v roku 2000 to bolo 98,64 %.

Počet obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov v roku 2016 dosiahol 88,66 %. V roku 1993 bolo zásobovaných 4 138 tis. obyvateľov (77,8 %) a v roku 2000 to bolo už 4 479 tis. obyvateľov (82,9 %). (SPRÁVA O STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY V ROKU 2016)

Počet obyvateľov bývajúcich v domoch napojených na verejnú kanalizáciu v roku 2016 dosiahol 3 603 tis. obyvateľov, čo predstavuje 66,36 % z celkového počtu obyvateľov. Vybudovanú verejnú kanalizáciu malo 1 081 obcí (37,4 % z celkového počtu obcí SR).

V okrese Dunajská Streda je prioritou odkanalizovanie Žitného ostrova, vyčistenie zachytených odpadových vôd a ich odvedenie do vhodného recipienta. Najprv by mali byť odkanalizované oblasti, ktoré majú ČOV, ale treba dobudovať kanalizáciu. Následne sídla, ktoré majú verejnú kanalizáciu, ale chýba ČOV, resp. je potrebná rekonštrukcia ČOV. Nakoniec by mali byť odkanalizované sídla, kde nie je ČOV, ani verejná kanalizácia.

Slovensko dosiahne aspoň dobrý stav a potenciál vôd a do roku 2030 budú mať aglomerácie s viac ako 2 000 obyvateľmi 100 % a aglomerácie s nižším počtom obyvateľov 50 % podiel odvádzaných a čistených vôd. Zelené opatrenia budú spolu s nevyhnutnou technickou infraštruktúrou súčasťou systému ochrany pred povodňami. Zadržiavaním vody, lepším plánovaním v krajine a zodpovednejším hospodárením s vodou prispejeme k obmedzeniu sucha a nedostatku vody.

Kontaminácia pôd a pôdy ohrozené eróziou

Celková výmera SR v roku 2016 predstavovala **4 903 434 ha**, z čoho podiel poľnohospodárskej pôdy činil 48,6 %, lesných pozemkov 41,2 % a nepoľnohospodárskych a nelesných pozemkov 10,2 %. V rokoch 2000 – 2016 došlo k poklesu výmery poľnohospodárskej pôdy o 2,3 % (-55 339 ha) na súčasných 2 385 328 ha. **Výmera poľnohospodárskej pôdy od roku 1990 neustále klesá** najmä na úkor zastavaných plôch a nádvorí.

Pôda okrem svojej produkčnej schopnosti a čistiackej schopnosti viazať a rozkladať mnohé škodlivé látky zohráva dôležitú funkciu pri regulácii vodného a tepelného režimu zemského povrchu. Podporuje biodiverzitu a rast rôznych rastlín, živočíchov a pôdných mikroorganizmov tým, že im poskytuje rozmanitosť fyzikálnych, chemických, a biologických vlastností ich biotopov. Biologická rozmanitosť pôdy sa čoraz viac považuje za prínos pre ľudské zdravie. Avšak zlé postupy hospodárenia s pôdou, ako aj zmeny životného prostredia ovplyvňujú jej kvalitu, čím sa tieto prínosy výrazne znižujú. Ak raz vplyvom nesprávnych priemyselných postupov dôjde ku kontaminácii, ktorá presahuje určitú prahovú hodnotu, jej degradácia je prakticky nezvratná. Tieto látky znečisťujú podzemnú i povrchovú vodu, poškodzujú zdravie človeka a organizmy v pôde. Ich vplyv zasahuje aj kvalitu potravín, keďže plodiny, ktoré sa pestujú na znečistenej pôde, pohlcujú škodlivé látky ohrozujúce zdravie spotrebiteľov.

Významná časť poľnohospodárskej pôdy (30 až 50 %) je ohrozená, alebo potenciálne ohrozená veternou a vodnou eróziou.

Vodnou eróziou (rôznej intenzity) je v SR **potenciálne ovplyvnených 764 522 ha poľnohospodárskych pôd**. **Vetrovou eróziou** sú potenciálne ohrozené zrnitostne ľahšie pôdy s nízkym obsahom organickej hmoty, ktoré sú náchylnejšie na presušanie najmä v období, keď sú bez rastlinného pokryvu. Výmera pôd **potenciálne ovplyvnených** vetrovou eróziou predstavuje **132 248 ha**.

Hlavnou príčinou je nadmerný rast výmery ornej pôdy na úkor voči erózii podstatne odolnejším pasienkom, lúkam, podmäčnaným plochám; zavedením veľkoblukov pôdy, odstraňovaním medzí, vetrolamov, terasovaním; systematickým odstraňovaním rozptýlenej krovinnej a stromovej zelene, zhutňovaním podorničia, znižovaním podielu organických hnojív; hydromelioračnými úpravami vedúcimi ku všeobecnému poklesu hladiny podzemnej vody a z toho vyplývajúcej celkovej aridizácii.

Vývoj kontaminácie pôd po roku 1990 je veľmi pozvoľný, bez výrazných zmien. Pôdy, ktoré boli kontaminované v minulosti, sú kontaminované aj v súčasnosti. Avšak takmer 99 % poľnohospodárskeho pôdneho fondu je hygienicky vyhovujúcich. Zostávajúca časť kontaminovanej pôdy je viazaná prevažne na oblasti priemyselnej činnosti a na oblasti vplyvu tzv. geochemických anomálií – horské a podhorské oblasti.

Intenzifikácia poľnohospodárstva, najmä využívanie hnojív, má zásadný vplyv na životné prostredie. Látky, ktoré sa hnojivami dostávajú do pôdy, z nej unikajú a majú negatívny vplyv na kvalitu vody a ovzdušia, ohrozujú biodiverzitu, narušujú ozónovú vrstvu a majú podiel na zmene klímy.

		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Efektivita využitia dusíka (%)	SK	82,4	67,3	73,8	62,7	66,1	83,3	68,8
	OEC D	56,1	55,0	-	-	-	-	-
Spotreba priemyselných hnojív (dusíkaté) (ton na km ²)	SK	4,3	5,0	3,7	4,1	5,4	5,9	6,0
	EÚ	5,6	6,0	5,2	5,4	5,8	5,6	5,6
Výmera ornej pôdy na obyvateľa (hektár na obyvateľa)	SK	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
	OEC D	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	-
Spotreba dusíka dodaného v priemyselných hnojivách (kg/ha)	SK	49,9	55,4	62,5	65,0	72,9	74,5	70,1

Slovensko označilo približne tretinu územia ako pásmo ohrozené dusičnanmi. Najohrozenejšie je územie západného Slovenska, kde pozorujeme dlhodobý rastúci trend nadbytočného dusíka. V porovnaní s krajinami EÚ pôda na Slovensku obsahuje relatívne málo živín, čo vedie k vyššej spotrebe priemyselných hnojív. Spotreba hnojív u nás rastie výrazne rýchlejšie než v ostatných krajinách V4 aj EÚ. Výsledok je, že z poľnohospodárskej pôdy na Slovensku stále uniká priveľa dusíka. Aj keď oproti roku 1990 sa situácia zlepšila o viac ako polovicu, unikajúci dusík má negatívny vplyv na životné prostredie.

Stav takmer 99 % poľnohospodárskeho pôdneho fondu je hygienicky vyhovujúci. Kontaminovaná pôda sa vyskytuje prevažne v oblastiach s priemyselnou činnosťou, v horských a podhorských oblastiach a ich podiel je dlhodobý nemenný. V poslednej dobe nastúpil trend zhoršovania fyzikálnych vlastností pôd. Najmä na intenzívne obhospodarovateľných pôdach dochádza k nárastu zastúpenia kyslých pôd. Problematické je

aj zhutňovanie pôdy. Absencia vsakovacích pásov a slabá absorpčná schopnosť pôdy, z dôvodu uprednostňovania chemických hnojív, majú za následok prudké výkyvy výšky hladiny vo vodných tokoch počas silných dažďov a nedostatok vody pre rast poľnohospodárskych plodín. To znižuje poľnohospodársku produkciu a zvyšuje riziko nedostatku vody, sucha, povodní a vodnej erózie, ktorou je ohrozená viac ako tretina pôdneho fondu.

Zvýši sa kontrola dodržiavania obmedzení v oblastiach ohrozených dusičnanmi. Nastane postupná obnova krajinných prvkov na poľnohospodárskej pôde. Ekologická poľnohospodárska výroba bude zaberat' minimálne 13,5 % poľnohospodárskej pôdy. Do roku 2030 budú vytvorené podmienky na vyriešenie statusu tzv. bielych plôch.

Kontaminácia horninového prostredia

Je nevyhnutné realizovať široké spektrum geologických prác pre zabezpečenie udržateľného rozvoja spoločnosti a pre ochranu horninového prostredia s potrebnou koordináciou potenciálov geologického prostredia a geologických hazardov a rizík z nich vyplývajúcich. Geologické prostredie predstavuje prírodné zdroje a možnosti, ktoré je schopné poskytovať pre priaznivý rozvoj spoločnosti. Patria sem najmä nerastné suroviny, zdroje obyčajných a minerálnych podzemných vôd, geotermálne zdroje, úrodné pôdy a dobré základové pôdy.

	2013	2014	2015
Podiel sanovaných environmentálnych záťaží (%)	43,6	43,9	45,5
Podiel zrekultivovaných uzavretých a opustených úložísk ťažobného odpadu (%)	12	12	12
Podiel sanovaného zosuvného územia na celkovej ploche evidovaného zosuvného územia SR (%)	3,5	3,5	3,5
Preskúmané environmentálne záťažé (počet)	3	8	143
Sanované environmentálne záťažé (počet)	7	6	27
Monitorované environmentálne záťažé (počet)			161

Slovensko disponuje zásobami nerastných surovín na 587 ložiskách, z ktorých je približne tretina využiteľná. Z overených zásob sa ťaží 31 ložísk energetických surovín, jedno ložisko rudných surovín a 173 ložísk nerudných a stavebných surovín.

Environmentálne záťažé znečisťujú horninové prostredie, podzemnú vodu a pôdu a predstavujú závažné riziko pre ľudské zdravie. Najčastejšie ide o územia, ktoré boli kontaminované banskou, priemyselnou, vojenskou, dopravnou a poľnohospodárskou činnosťou, ale aj nesprávnym nakladaním s odpadom. Na Slovensku sa nachádza 1758 lokalít s environmentálnou záťažou, z čoho je 147 s najvyššou prioritou riešenia. Až polovica oblastí, ktoré predstavujú vysoké riziko, sú skládky odpadu, kým najviac znečistené oblasti majú súvis najmä s chemickým priemyslom.

Vzhľadom na nepriaznivé pôsobenie prírodných procesov narastá v posledných rokoch počet mimoriadnych udalostí – živelných pohrôm, ktoré majú negatívny vplyv na život a zdravie ľudí alebo ich majetok. Ide predovšetkým o často sa opakujúce zosuvy. Výsledky

monitorovania poskytujú informácie na prijatie opatrení umožňujúcich mimoriadnym udalostiam včas predchádzať.

Do roku 2030 Slovensko vyvinie úsilie na odstránenie environmentálnych záťaží s najvyššou prioritou riešenia. Bezpečná likvidácia environmentálnych škôd bude plne hrazená ich pôvodcami. Pri ložiskovom geologickom prieskume bude zabezpečená spolupráca s miestnymi samosprávami a občanmi, ochrana zdravia pred rizikami z kontaminovaného územia a ochrana prírody budú považované za prioritu. Zavedie sa legislatívna povinnosť vykonať inžinierskogeologický prieskum pred zakladaním stavieb v zosuvných územiach a pred realizáciou strategických veľkokapacitných a líniových stavieb

Poškodenie vegetácie a biotopov

Kľúčovým cieľom ochrany biodiverzity je do roku 2020 zastaviť stratu biodiverzity a degradáciu ekosystémov v SR, zabezpečiť ich revitalizáciu a racionálne využívanie ekosystémových služieb v ich najväčšom vykonateľnom rozsahu ako príspevok Slovenskej republiky k zamedzeniu straty biodiverzity v celosvetovom meradle.

V poľnohospodársky využívanom území sú vplyvy ľudskej činnosti na biotu intenzívne a rozsiahle. Prevažná časť územia bola premenená na poľnohospodárske pozemky (predovšetkým ornú pôdu) alebo urbanizované plochy. Väčšina pôvodných druhov rastlín a živočíchov tým z tejto časti územia buď vymizla úplne alebo bola obmedzená na relatívne nepoškodené zvyšky prírody blízkyh biotopov. Druhotné stanovišťa boli osídlené najmä synantropnými druhmi - v území tak výrazne stúpa význam relatívne zachovalých lesných porastov, ktoré sa vyskytujú vo fragmentoch. V antropogénnych typoch biotopov je kvalita a štruktúra rastlinných a živočíšnych spoločenstiev výrazne odlišná od prirodzených podmienok. Na biotu a biodiverzitu územia pôsobia prevažne negatívne nielen veľké nedostatočne členené poľnohospodárske pozemky, ale aj komplex činnosti spojených s bežnými činnosťami človeka v intraviláne miest a obcí.

Najviac kriticky ohrozených druhov flóry pochádza z biotopov globálne ohrozených v celej strednej Európe (rašeliniská, mokrade, zaplavované lúky, slaniská, piesky). Základnou príčinou ohrozenia rastlín je práve priama alebo nepriama deštrukcia týchto stanovišť, pričom niekde doteraz nepoznáme ich pravé príčiny.

U všetkých živočíchov spočíva prioritná požiadavka v zabezpečení ochrany ich biotopov, teda dostatočne veľkých a zachovalých území, v ktorých môžu prirodzene prežívať a rozmnožovať sa.

Zlepší sa ochrana biodiverzity a zamedzí sa zhoršovaniu stavu druhov a biotopov. Zjednoduší sa systém chránených území a stupňov ochrany, ktorý zabezpečí zosúladenie kritérií IUCN, kde v národných parkoch budú jadrovú zónu tvoriť územia bez zásahov človeka, ktorých rozloha do roku 2025 dosiahne 50 % celkovej rozlohy každého národného parku a 75 % tejto rozlohy do roku 2030. Mimo oblastí s najvyšším stupňom ochrany sa bude drevo ťažiť udržateľným spôsobom. Viditeľná bude ochrana a obnova krajinných prvkov na poľnohospodárskej pôde a ekologická poľnohospodárska výroba bude zaberat' aspoň 13,5 % celkovej výmery poľnohospodárskej pôdy.

Obehové hospodárstvo

Globálna zmena klímy a vyčerpatelné zdroje si vyžadujú inovatívne prístupy k nastaveniu hospodárstva. Ekonomika 21. storočia je ekonomika s čo najvyšším opätovným využitím použitých materiálov, efektívnou spotrebou materiálov a udržateľnou spotrebou energie, ktorá nevytvára dodatočné tlaky na životné prostredie. Na dosiahnutie tohto cieľa je nutné zmeniť prístupy verejnosti i štátnej správy, čo si bude vyžadovať zvýšený dôraz na environmentálne vzdelávanie a na zber a spracovanie údajov pre lepšie formulovanie opatrení.

Na zabezpečenie udržateľného rozvoja v SR, ako aj v celej EÚ je potrebné využívať zdroje inteligentnejším, udržateľnejším spôsobom. Cieľom obehového hospodárstva je zachovať hodnotu výrobkov a materiálov čo najdlhšie, čím sa minimalizuje odpad a využívanie nových zdrojov. Jedným zo základných pilierov obehového hospodárstva je vrátenie materiálov späť do hospodárstva s cieľom zabrániť ich nenávratným stratám. Premena odpadu na zdroj je základným predpokladom zvyšovania efektívnosti využívania zdrojov a výraznejšieho smerovania k obehovému hospodárstvu. Vylepšený zber a nakladanie s komunálnymi odpadmi patria k neoddeliteľnej súčasť ObH.

Odpadové hospodárstvo

Opad a nesprávne nakladanie s ním zaťažuje životné prostredie dvakrát. Priamy negatívny vplyv má jeho skládkovanie a prípadná hrozba kontaminácie prostredia, sekundárna záťaž je v podobe tlaku na využívanie nových zdrojov, ktoré môžu byť v niektorých prípadoch neobnoviteľné, preto je dôležité budovať slovenskú ekonomiku na princípoch obehového hospodárstva a udržateľného využívania prírodných zdrojov.

		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Domáca materiálová spotreba na obyvateľa (tony na obyvateľa)	SK	13,6	13,3	13,8	11,9	11,4	12,6	12,7
	EÚ	14,5	14,1	14,6	13,6	13,2	13,3	13,1
HDP/domáca materiálová spotreba (EUR/kg)	SK	0,9	0,9	1,0	1,1	1,2	1,1	1,1
	EÚ	1,7	1,8	1,8	2	2	2,1	2,2
Miera recyklácie komunálneho odpadu (%)	SK	8,2	9,1	10,3	13,3	10,8	10,3	14,9
	EÚ	37,5	38,3	39,6	41,5	42,2	43,7	45,0
Produkcia odpadov na obyvateľa (kg)	SK	-	2922	-	1558	-	1643	-
	EÚ	-	4871	-	4944	-	4931	-
Miera skládkovania všetkého odpadu (%)	SK	-	55	-	53	-	51	-
	EÚ	-	29	-	28	-	25	-

Základným právnym predpisom pre predchádzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s odpadmi je zákon NR SR č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Účelom odpadového hospodárstva v zmysle zákona o odpadoch je predchádzať vzniku odpadov, obmedzovať ich tvorbu, znižovať nebezpečné vlastnosti odpadov a prednostne zabezpečiť zhodnocovanie odpadov pred ich zneškodňovaním. Riadenie odpadového hospodárstva sa realizuje prostredníctvom vytvorených organizačných štruktúr, pôsobiacich na úseku ochrany a tvorby životného prostredia. Hlavnými využívanými administratívnymi nástrojmi riadenia odpadového hospodárstva sú právne

predpisy (predovšetkým odpadového hospodárstva, ale aj viacerých iných oblastí ochrany a tvorby životného prostredia) a s nimi súvisiace usmernenia, koncepčné dokumenty a technické predpisy (normy).

Navrhované opatrenia v odpadovom hospodárstve podľa Zelenej V4: do roku 2030 recyklovať alebo pripraviť k opätovnému použitiu až 70% komunálnych odpadov, recyklovať až 80% obalov, do roku 2025 postupne ukončiť skládkovanie recyklovateľných odpadov (plastov, papiera, kovov, skla a biologicky rozložiteľného odpadu) a znížiť množstvo potravinového odpadu o 30%. V súčasnosti až 20 členských štátov ukladá viac ako 50% odpadu na skládky (Slovensko skládkuje viac ako 70% odpadu).

S rastom životnej úrovne bude aj naďalej stúpať objem komunálnych odpadov, ak sa triedenie komunálneho odpadu nestane pre obyvateľov samozrejmosťou, a ak sa nevybuduje na Slovensku efektívny a transparentný systém nakladania s odpadmi, ťažko očakávať, že SR do roku 2020 splní svoje záväzky.

Slovenská ekonomika spotrebúva viac zdrojov, ako je jej prírodná kapacita. Ekologická stopa slovenskej ekonomiky je tak stále negatívna. Aj keď sú požiadavky Slovenska na zdroje v porovnaní s krajinami OECD nižšie, spotreba stále prekračuje naše možnosti. Podiel priemyslu na slovenskom HDP je stále relatívne vyšší než v OECD. Celková spotreba materiálov na obyvateľa, s výnimkou obdobia Veľkej recesie, rastie. Slovenská republika navyše zaostáva v ekologických inováciách za väčšinou krajín EÚ a zákazky obstarané „zeleno“ tvoria len nepatrný podiel celkového verejného obstarávania.

Slovensko má veľký potenciál zlepšiť využitie prítomných zdrojov. Miera recyklácie komunálneho odpadu je jedna z najnižších v EÚ a skládkovanie je stále dominantná forma nakladania s odpadom. Slovensko produkuje relatívne menej odpadov než ostatné krajiny EÚ, no recykluje výrazne menej. Dve tretiny komunálnych a viac ako polovica všetkých odpadov sú uložené na skládky, čo je výrazne viac než v EÚ. Trend poklesu skládkovania odpadov a zvyšovania ich recyklácie je veľmi slabý a bez razantnejších opatrení sa nezmení. Existuje taktiež potreba dôsledného triedenia a zhodnocovania biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu. Ekonomika takto prichádza o významný objem materiálov, ktoré by mohli byť druhotne využité.

Prísnejšia odpadová politika so sebou prináša riziko nezákonne uložených odpadov (čiernych skládok), ktorých odstraňovanie je často nákladné. Na Slovensku sa nachádzajú tisíce oblastí s nezákonne umiestneným odpadom, čo znehodnocuje dané územia, ohrozuje zdravie obyvateľstva a ekosystémy a predstavuje ďalšie hrozby do budúcnosti. Väčšinu odpadu na takýchto skládkach tvorí zmesový komunálny a stavebný odpad

Zníženie miery skládkovania je prvoradým predpokladom na efektívnejšie využívanie materiálových zdrojov – jedného z princípov zavádzania ObH do slovenského hospodárstva.

Skládkovaných bolo v roku 2016 až 66 % KO a pri odpadoch bez KO predstavoval tento spôsob nakladania s odpadmi 28,6 %. Vývoj v skládkovaní odpadov v SR, ako z pohľadu dosiahnutia cieľov odpadového hospodárstva, tak aj z pohľadu princípov obehového hospodárstva, t. j. **odklon od skládkovania odpadov pri nakladaní s odpadmi**, sa v roku 2016 **nepodarilo dosiahnuť**.

Podiel skládkovania na celkovom nakladaní s odpadmi bez komunálnych odpadov mal v období rokov 2005 – 2016 kolísavý charakter, pričom od roku 2005 do roku 2016 poklesol o 2,2 %. V roku 2016 bol zaznamenaný medziročný pokles o 1,6 %. Od roku 2005 je vývoj v množstve vyprodukovaných **komunálnych odpadov** bez väčších výkyvov. Zo spôsobov nakladania prevažuje skládkovanie, za obdobie rokov 2005 – 2016 síce poklesol podiel skládkovania na celkovom nakladaní s KO o 16,7 % a v roku 2016 predstavoval 66 % s medziročným poklesom o 3 %, avšak tento vývoj je z pohľadu dosiahnutia cieľov odpadového hospodárstva stále nepostačujúci.

Na základe hierarchie OH musí byť ako prvoradá zohľadnená prevencia vzniku odpadov. Nie všetky materiály môžu byť znovuvyužívané, preto sa už v počiatočných fázach návrhu výrobkov uprednostňuje materiál, ktorý je recyklovateľný. V obehovom hospodárstve je odpad považovaný za zdroj a zvyšujúca miera recyklácie indikuje správne smerovanie smerom k dosiahnutiu jeho cieľov.

Do roku 2030 sa zvýši miera recyklácie komunálneho odpadu, vrátane jeho prípravy na opätovné použitie, na 60 % a do roku 2035 sa zníži sa miera jeho skládkovania na menej ako 25 %. Zelené verejné obstarávanie pokryje aspoň 70 % z celkovej hodnoty všetkých verejných obstarávaní a podpora zelených inovácií, vedy a výskumu bude na porovnateľnej úrovni s priemerom EÚ. Energetická náročnosť priemyslu Slovenska sa priblíži priemeru EÚ a do roku 2020 budú mať všetky druhy obnoviteľných zdrojov výroby energie vypracované a prijaté kritériá udržateľného využívania. Výroba elektriny a tepla z uhlia bude postupne utlmená.

Integrovaná prevencia a kontrola znečisťovania životného prostredia

Slovenská republika zákonom č. 39/2013 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinného od 15.3.2013 využíva jeden z nástrojov Európskej únie pre obmedzovanie znečistenia životného prostredia do praxe (Smernica 96/61/ES o IPPC (Integrated Pollution and Prevention Control). Účelom zákona je, v súlade s právom Európskeho spoločenstva, dosiahnuť vysokú úroveň ochrany životného prostredia ako celku, zabezpečenia integrovaného výkonu verejnej správy pri povoľovaní prevádzky a zriadenia a prevádzkovania integrovaného registra znečisťovania životného prostredia. Táto právna norma mení prístup v ochrane životného prostredia a predstavuje prechod od systému odstraňovania znečistenia z konca technologických procesov („end of pipe“) a zložiek životného prostredia na prevenciu, znižovanie a elimináciu emisií škodlivých látok priamo u zdroja v súlade so zásadou “znečisťovateľ platí”. Pojem „integrovaná ochrana životného prostredia“ zahŕňa uvažovanie o vplyvoch na všetky zložky životného prostredia (ovzdušie, voda, pôda a biota) spolu, namiesto oddeleného pohľadu na jednotlivé zložky. Dôvodom je, že kontrola vypúšťania látky do jednej zložky životného prostredia môže spôsobiť presun látky do inej zložky životného prostredia.

Súčasný zdravotný stav obyvateľstva

Životné prostredie sa podieľa na celkovom zdravotnom stave ľudskej populácie minimálne 25 %. Vystavenie ľudí chemickým, fyzikálnym, biologickým i mikrobiologickým škodlivinám v životnom prostredí v kombinácii s ďalšími

nepriaznivými podmienkami života je príčinou 86 % predčasných úmrtí, vysokej miery chorobnosti a straty rokov prežitých v zdraví.

Príčina mnohých tzv. civilizačných chorôb pochádza z interakcií medzi ľudským organizmom a kvalitou životného prostredia. Aj keď existujú údaje, ktoré to potvrdzujú, zostáva ešte stále mnoho bielych miest, ktoré je potrebné vyplniť novými údajmi a dôkazmi.

Využívanie prírodných zdrojov vrátane alternatívnych zdrojov na výrobu energie má preukázateľne významný vplyv na zmenu klímy na zemi, pričom stále častejšie sú fatálne dôsledky, napríklad aj v podobe prírodných katastrof. Poškodzovanie atmosféry v dôsledku znečistenia ovzdušia sa tiež prejavuje na ľudskom zdraví. Ľudstvo je vystavené klimatickým zmenám priamo i nepriamo. Priamo prostredníctvom meniaceho sa počasia – teploty, zrážky, nárast hladiny morí, stále frekventovanejším extrémnym udalosťami v počasi a nepriamo prostredníctvom zmien v kvalite vody, ovzdušia, potravín, zmien v ekosystémoch, poľnohospodárstve, priemysle, bývaní a ekonomike.

Cesty expozície človeka škodlivinám z okolitého prostredia sú rôzne – vdychovaním, požitím, kontaktom cez pokožku, ožiarení. Vypuknutie choroby závisí od viacerých okolností.

K rozhodujúcim objektívnym faktorom patrí dávka, trvanie expozície, frekvencia vystavenia škodlivine, zdravotná závažnosť (toxicita) danej škodliviny, prípadne prítomnosť ďalšej/ ďalších škodlivín. Mnohé štúdie o vplyve škodlivín v životnom prostredí na zdravie preukázali, že omnoho závažnejšie škody na zdraví spôsobujú dlhotrvajúce expozície nízkym koncentráciám znečisťujúcich látok (prachové častice PM10 a PM2,5, CO2 (oxid uhličitý), O3 (ozón), PAU (polycyklické aromatické uhľovodíky), niektoré ťažké kovy a ďalšie) ako krátkodobé expozície vyšším koncentráciám. Všeobecne však platí, že pri rovnakej expozícii škodlivinám rôzneho druhu sú určité skupiny populácie (deti, tehotné ženy, starí ľudia, ľudia s narušeným imunitným systémom) vo väčšom zdravotnom riziku v porovnaní s ostatnou populáciou.

IV. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA A O MOŽNOSTIACH OPATRENÍ NA ICH ZMIERNENIE

1. Požiadavky na vstupy (napr. záber pôdy, spotreba vody, ostatné surovinové a energetické zdroje, dopravná a iná infraštruktúra, nároky na pracovné sily, iné nároky)

Pôda

Navrhovaný zámer sa bude realizovať v zastavanom území obce na parcele č. 784/4 ktorá je vedená v evidencii nehnuteľnosti ako ostatné plochy v extraviláne obce, preto zriadením zberného dvora nedôjde k záberu poľnohospodárskej pôdy.

Voda

Voda v priestore zberného dvora bude používaná predovšetkým pre sociálne a hygienické účely zamestnanca.

V blízkosti zberného dvora sa nenachádza verejný vodovod, z toho dôvodu ako zdroj úžitkovej vody bude slúžiť vŕtaná studňa. Pitný režim svojich štyroch zamestnancov zabezpečí obec dodávkou balenej vody v normovaných množstvách – pracovník/deň.

Požiarna voda

Nakoľko sa v blízkosti zberného dvora nenachádza verejný vodovod bude požiarneho zabezpečenia areálu slúžiť navrhovaná požiarne nádrž s objemom 22 m³.

Ostatné surovinové a energetické zdroje

Pre výstavbu navrhovanej činnosti bude potrebné zabezpečiť stavebný materiál rôzneho druhu. Množstvá nie sú v tomto štádiu ešte špecifikované.

Vstupnou surovinou pre zberný dvor budú vyseparované odpady z komunálneho odpadu od obyvateľov obce. Bude sa jednať predovšetkým o ostatné odpady (papier, sklo, plasty, tetrapakové obaly, textil, pneumatiky, biologicky rozložiteľné odpady, drobné stavebné odpady, elektronický odpad) ale aj nebezpečné odpady, ktoré môžu vzniknúť v domácnosti (olovené batérie z automobilov, znečistené obaly, chladničky, staré televízory, počítače).

Zoznam odpadov (katalógové číslo a názov odpadu podľa vyhl. 365/2015 Z.z.), ktoré budú zbierané v zbernom dvore je uvedený v kapitole II., bod 8.

Energetické zdroje počas prevádzky predstavujú najmä zabezpečenie dodávok elektrickej energie. Objekt bude napojený na elektrickú energiu pre účely osvetlenia areálu a prevádzkového objektu prípojkou z existujúcej NN siete. Objekt bude napojený podzemnou prípojkou na existujúce vzdušné vedenie nízkeho napätia. Elektrický rozvádzač bude umiestnený v oplatení, v tesnej blízkosti najbližšieho stĺpa. Vykurovanie prevádzkovej budovy bude pomocou elektrického kotla.

Nároky na dopravu a inú infraštruktúru

Doprava odpadu do zberného dvora bude realizovaná motorovými a nemotorovými dopravnými prostriedkami občanmi obce. Areál je napojený na verejnú komunikáciu (štátnu cestu) vlastným vnútroareálovým komunikačným systémom. Brána je len jedna a slúži ku kontrolovanému vstupu a zároveň odchodu z areálu. Vnútroareálový komunikačný systém tvorí prístupová dvojprúdová, dvojsmerná komunikácia šírky 2 x 3,0 m a spevnená plocha, ktorá svojim rozmerom umožňuje pohyb všetkých kategórií nákladných vozidiel. Súčasťou komunikačného systému sú parkovacie plochy pre zamestnancov v počte 4 ks. Rozmer riešiteľnej plochy umožňuje v areáli ponechať minimum zelene. Tá je situovaná do okolia sociálneho zázemia a vstupu do areálu. Nedostatok zelene v areáli nahrádza rozsiahla zeleň v rámci ochranného pásma štátnej cesty. Predmetnou činnosťou nebude zmenená dopravná infraštruktúra obce, budú sa využívať existujúce miestne komunikácie.

Nároky na pracovné sily

Výstavbu a vybavenie zberného dvora bude realizovať vybraný dodávateľ a tak nevieme

v súčasnosti odhadnúť počet zamestnancov počas realizácie stavby. Obsluhu zberného dvora budú zabezpečovať 4 pracovníci, ktorí budú robiť príjem, evidenciu a manipuláciu s odpadom.

2. Údaje o výstupoch (napr. zdroje znečistenia ovzdušia, odpadové vody, iné odpady, zdroje hluku, vibrácií, žiarenia, tepla a zápachu, iné očakávané vplyvy, napríklad vyvolané investície).

Zdroje znečisťovania ovzdušia

Produkcia znečisťujúcich látok bude viazaná len na dopravu súvisiacu s prevádzkou hodnotenej činnosti, avšak predpokladáme, že s ohľadom na budúcu dopravu súvisiacu s prevádzkou nedôjde k prekročeniu najvyšších prípustných imisných hodnôt v zmysle platnej legislatívy.

Významným zdrojom znečisťovania ovzdušia **počas výstavby** bude stavebná doprava v kombinácii s vlastnou realizáciou objektovej skladby prevádzky.

Počas prevádzky

Zariadenie na zber odpadov vyvoláva určitý stupeň prašnosti pri manipulácii s odpadmi pri jeho zbere a pri dopravnej premávke. V súvislosti s realizáciou zámeru nevznikne nový zdroj znečisťovania ovzdušia, vzhľadom na to, že vykurovanie objektu bude elektrické.

Odpadové vody

Odkanalizovanie hygienických zariadení bude riešené formou izolovanej žumpy s vývozom odpadových vôd. Dažďové odpadové vody z povrchového odtoku zo spevnených plôch budú odvádzané voľne na terén.

Odpady

Odpady vznikajúce počas výstavby

Dodávateľ stavebných prác, ako pôvodca odpadov vznikajúcich pri jeho činnosti v rámci tejto akcie, zodpovedá za ich zneškodňovanie alebo využitie a pri nakladaní s odpadmi je povinný dodržiavať zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov /vedenie evidenčného listu v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 366/2015 Z.z. na predpísanom tlačíve/, zabezpečiť oddelené zhromažďovanie odpadov podľa druhov a ich zneškodňovanie alebo zhodnocovanie/

Druhy odpadov a spôsob nakladania s nimi vzniknutých počas výstavby

Kód odpadu	Názov odpadu	Kategória
15 01 01	Obaly z papiera a lepenky	O
15 01 02	Obaly z plastov	O
15 01 10	Obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok alebo kontaminované s nebezpečnými látkami	N
17 01 07	Zmesi betónu, tehál, obkladačiek, dlaždíc a keramiky iné ako uvedené v 17 01 06	O
17 02 01	Drevo	O
17 04 05	Železo a oceľ	O
17 04 11	Káble iné ako uvedené v 17 04 10	O

17 06 04	Izolačné materiály iné ako uvedené v 17 06 01 a 17 06 03	O
----------	--	---

Odpady vzniknuté počas výstavby, budú oddelene zhromažďované podľa druhov na stavenisku, ktoré bude oplotené.

Odpady č. kódu 15 01 01, 15 01 02 sa budú zhromažďovať oddelene a zabezpečí sa ich opätovná recyklácia prostredníctvom oprávnenej organizácie.

Nebezpečné odpady č. kódu 15 01 10 obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok, sa budú zhromažďovať tak, aby sa zabránilo k ich nežiaducemu vplyvu na životné prostredie. /oddelene od "ostatných odpadov"/ Dodávateľ stavby ako pôvodca odpadu na základe súhlasu na nakladanie s nebezpečným odpadom zabezpečuje zneškodňovanie nebezpečných odpadov a ostatných odpadov s oprávnenou organizáciou.

Odpady vznikajúce počas prevádzky

Počas prevádzky navrhovanej činnosti predpokladáme vznik najmä zmesového komunálneho odpadu (20 03 01), ktorý vzniká prítomnosťou zamestnancov, resp. návštevníkov v areáli hodnotenej činnosti, avšak vzhľadom na charakter prevádzky pôjde o minimálne množstvá. Nakladanie so zmesovým komunálnym odpadom bude realizované v súlade s platnou legislatívou.

Zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch definuje spôsoby nakladania s odpadmi a to je zhodnocovanie odpadov činnosťami R1 až R13 a zneškodňovanie odpadov činnosťami D1 až D15. S odpadmi ktoré môžu vzniknú počas prevádzky bude nakladané v súlade s platnými právnymi predpismi v oblasti odpadového hospodárstva a v súlade s VZN obce. Vzniknutý odpad bude zhodnocovaný, resp. zneškodňovaný v súlade s platnými predpismi v odpadovom hospodárstve v najbližšom vhodnom zariadení na zhodnotenie, resp. zneškodnenie odpadu.

Nakladanie s vyprodukovanými odpadmi, ktorých vznik súvisí s prevádzkou hodnotenej činnosti, bude zabezpečovať prevádzkovateľ zberného dvora. Odpady sa budú zhromažďovať vo vyhradených priestoroch, zberných kontajneroch a nádobách až po dobu ich prepravy na účely zhodnotenia, resp. zneškodnenia.

Zhodnotenie alebo zneškodnenie odpadov, ktoré vzniknú počas realizácie stavby ako aj počas prevádzky, vrátane ich prepravy, bude zabezpečené zmluvným odberom oprávnenou organizáciou.

V areáli zberného dvora sa odpady budú len dočasne zhromažďovať, nebude dochádzať k ich zneškodňovaniu, spracovaniu a zhodnocovaniu.

Hluk a vibrácie

V súvislosti s výstavbou a prevádzkou zberného dvora je potrebné počítať so zdrojom hluku z prípravných a stavebných prác ako i z dopravy odpadu do a zo zberného dvora.

Počas výstavby budú zvýšené emisie hluku v okolí staveniska vplyvom použitia stavebných mechanizmov. Zvýšené hlukové emisie možno očakávať hlavne na začiatku – počas stavebných prác, a to v rozmedzí 80 – 90 dB vo vzdialenosti cca 5m.

Vplyv týchto zdrojov bude relatívne krátkodobý (nebude trvalý), časovo nespojitý a priestorovo okrajový.

Počas prevádzky

Pri samotnej prevádzke zariadenia nepredpokladáme vznik nadmernej hlučnosti. Zvýšenie hlučnosti vzniká len krátkodobo pri manipulácii s kovovým prepravkami, alebo vjazdom a státím vozidiel privážajúcich odpady, ktoré bude obmedzené len na dobu naloženia resp. vyloženia vykúpeného odpadu. Vzhľadom na lokalizáciu areálu nie je predpoklad obťažovania obyvateľstva hlukom. Navrhovateľ bude dodržiavať počas prevádzky zariadenia zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášku MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí.

Žiarenie a iné fyzikálne polia, teplo, zápach a iné výstupy

Zberný dvor a odpady v ňom zhromažďované nie sú zdrojom žiarenia ani tepla.

Terénne a sadovnicke úpravy

Súčasťou realizácie zberného dvora a priestoru pred ním (ochranné pásmo štátnej cesty III triedy) sú terénne a sadovnicke úpravy, ktoré majú architektonicky dotvoriť prostredie a esteticky spríjemniť pobyt v území.

Riešené plochy sa vyrovnajú ornou pôdou. Pôda sa prihnojí hnojivom Vitahum v množstve 60 l/m³ dovezenej zeminy a frézovaním a hrabaním sa upraví do definitívnej podoby. Po vymeraní a vytýčení plôch a kompozícií sa zrealizuje samotná výsadba kríkov a stromov a to pri dodržaní technologických postupov a v agrotechnických termínoch. Každá drevina bude prihnojovaná 2 l hnojiva - Lesnícky substrát do jamky a 1 kus tabletovaného hnojiva Silvamix. Plochy kríkových výsadiieb sa zamulčujú mulčovacími plachtami a presypú sa kôrou stromov v hrúbke 0,1 m, aby sa zabránilo prerastaniu buriny a nadmernému výparu z pôdy. Výber druhovej skladby kríkov a stromov je navrhnutý tak, aby dreviny svojimi rôznorodými kvetmi, listami, plodmi a vzrastom esteticky obohatili a dotvorili lokalitu.

Navrhnuté druhy kríkov:

Cotoneaster horizontalis – skalník rozprestretý: Poliehavý, široko rozložitý krík dorastajúci do výšky 0,7 m, ktorý vyžaduje slnečné polohy. Spon 4 ks/m².

Ligustrum vulgare Lodense – vtáči zob: Široko rozložitý, vždyzelený listnatý ker dosahujúci výšku 0,5 m. Spon 3 ks/m².

Potentilla fruticosa – nátržník krovitý: Vzpriamene rastúci, 1 m vysoký krík, vyžadujúci slnko a priepustné pôdy. Kvitne od mája do septembra žltými a bielymi kvetmi. Spon 2 ks/m².

Juniperus sabina *Tamariscifolia* – borievka netatová: Nízky, plazivý, vždyzelený ihličnatý kultivar, nenáročný, znáša júci sucho. Spon 4 ks/m².

Spiraea x bumalda – tavolník bumaldový: Nenáročný 1 m vysoký, pekne kvitnúci ker. Spon 2 ks/m².

Navrhnuté druhy stromov:

Acer platanoides – javor mliečny: Dorastá do výšky 25-30 m, koruna je pravidelná a pekne klenutá. V Európe je rozšírený v lužných lesoch a v rôznych listnatých spoločenstvách. Často sa vysádza v parkoch.

Fraxinus excelsior – jaseň štíhly: Výškou 40 m patrí k najvyšším domácim listnatým stromom. Rozšírený v lužných lesoch Európy bohatých na bylinný podrast, na čerstvých, priesakových a na živiny bohatých pôdach.

Populus alba – topoľ biely: Strom s 30 m vysokou, na jednu stranu pomerne širokou, prevísajúcou korunou. V lužných lesoch všeobecne rozšírený. Uprednostňuje otvorené, vlhké stanovišťa, kypré a piesočnaté pôdy.

Salix alba – vŕba biela: Strom 30 m vysoký. Typická drevina zaplavovaných lužných lesov, vytvárajúca s topoľom čiernym samostatné porasty. Znáša aj dlhšie záplavy. Dáva prednosť ľahším vlhkým pôdam, ale dobre sa vyvíja aj na mezofytických pôdach.

Salix alba tristis – vŕba biela previslá: Patrí medzi najčastejšie vysádzané odrody drevín.

Carpinus betulus – hrab obyčajný: Statný, do 20 m dorastajúci strom so širokou, vysokou a, najmä u solitérov, výrazne klenutou korunou. Dôležitý lesný strom. Tvorí porasty v listnatých lesoch s bohatým bylinným podrastom od nížin až do výšky 1300 m n. m. V prírode je bežný a tiež často vysádzaný.

Alnus glutinosa – jelša lepkavá: Strom vysoký okolo 25 m, spočiatku so širokou, rozložitou korunou, neskôr koruna guľovitá s krátkym vrcholom. V Európe všeobecne rozšírená pozdĺž vodných tokov. Je ukazovateľom spodných vôd. Takmer všetky jelše uprednostňujú priesakové, čiastočne zaplavované ľahké, alebo kamenisté pôdy.

Zvyšné plochy sa ručne zatravnia kvalitnou zmesou trávového semena. Doporučuje sa typ osiatia pre parkovú rekultiváciu v zmysle STN 83 81 04. Zloženie pre krajinársky trávnik (20g/m²) je nasledovné:

<i>Festuca rubra rubra</i>	25 %
<i>Festuca rubra sp fallax</i>	15 %
<i>Festuca ovina</i>	35 %
<i>Poa pratensis</i>	15 %
<i>Agrostis tenuis</i>	10 %

3. Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

Vplyv stavby na životné prostredie

Etapa výstavby je charakterizovaná mierne negatívnym vplyvom na životné prostredie podľa použitých stavebných postupov. Pri tejto činnosti je sprievodným znakom tvorba prachu, zvýšená hlučnosť, spaliny z motorov, ktoré narúšajú bežný stav okolia a životného prostredia. Uvedené negatíva môžu byť časti eliminované napr. zvlhčovaním dopravných ciest a racionálnym využívaním stavebných mechanizmov. Uvedené vplyvy sú z časového hľadiska krátkodobé.

Vplyvy na obyvateľstvo

Počas výstavby bude najvýraznejším dopadom produkcia hluku a prašnosti v dotknutom území. Hluk a prašnosť bude spôsobená s výkopovými a betonárskymi prácami

a dopravným ruchom stavebných vozidiel a mechanizmov. Vplyv výstavby bude krátkodobý, nepredpokladáme dlhodobú záťaž. Je potrebné tento vplyv minimalizovať použitím vhodnej technológie a vhodných stavebných postupov, ktoré budú rozpracované v rámci prípravy projektovej dokumentácie pre realizáciu stavby.

Prevádzka nie je spojená s ohrozovaním zdravotného stavu obyvateľstva. Hluková záťaž bude podstatne nižšia ako počas realizácie. Počas realizácie bude nepriaznivé vplyvy pociťovať veľmi málo obyvateľov, nakoľko sa touto činnosťou zabezpečí environmentálne nakladanie s odpadmi. Po realizácii zámeru sa prejaví pozitívny vplyv na životné prostredie, tým že sa eliminuje vznik čiernych skládok v katastri mesta. Obyvateľom obce a okolia budú vytvorené podmienky pre environmentálnejšie nakladanie so vzniknutým odpadom. Prevádzka bude zabezpečovať zber odpadov environmentálne vhodným spôsobom v súlade s právnymi predpismi v oblasti odpadového hospodárstva.

Nosným ťažiskom posudzovanej činnosti sú činnosti zberu a následne dočasného zhromažďovania vybraných druhov odpadov na zberných plochách do času ich odvozu spracovateľskými spoločnosťami. V areáli zberného dvora budú separované iba odpady kategórie „O“. V areáli zberného dvora sa odpady budú len dočasne zhromažďovať, nebude dochádzať k ich zneškodňovaniu, zhodnocovaniu a pod. Ide o činnosti, ktoré významne nezaťažujú životné prostredie.

Vplyvy na zdravie človeka v súvislosti s prevádzkou zberného dvora nepredpokladáme, je možné ich eliminovať dodržiavaním zásad hygieny, ochrany zdravia pri práci a príslušných hygienických limitov.

Vplyvy hodnotíme ako málo významné.

Vplyv na horninové prostredie a reliéf

Navrhovaná činnosť nevyžaduje realizáciu významných terénnych ani stavebných úprav. V prípade výstavby a prevádzky navrhovaného zberného dvora sa nepredpokladá nepriaznivé ovplyvnenie stability horninového prostredia a geomorfologických pomerov.

Vplyvy na reliéf a horninové prostredie hodnotíme ako málo významné.

Vplyvy na ovzdušie, miestnu klímu

Vzhľadom na činnosť kvalita ovzdušia nebude výrazne ovplyvnená, len výfukovými splodinami motorových vozidiel. Bude sa jednať o dočasný a krátkodobý vplyv. Na základe predpokladaného množstva znečistenia ako aj vzhľadom k veterným pomerom lokality možno považovať vplyv na imisnú situáciu územia za nevýznamnú.

Vplyvy na povrchovú a podzemnú vodu

Podzemné vody úzko súvisia s horninovým prostredím, nakoľko tieto zložky sú v neustálom kontakte, preto aj vplyvy na podzemné vody možno podkladať za takmer identické s vplyvmi na horninové prostredie.

Navrhovanou činnosťou nebudú ovplyvnené hydrologické a hydrogeologické pomery dotknutého územia a kvantitatívne a kvalitatívne pomery povrchových a podzemných vôd.

Z pohľadu havárií môžeme konštatovať, že budú vytvorené opatrenia pre zabránenie znečistenia podzemných a povrchových vôd. V prípade havárie sa zasiahnuté miesto sanuje v súlade s havarijným plánom, ktorý sa vypracuje pred zahájením činnosti.

Vzhľadom na prijaté opatrenia ohľadne odpadových a splaškových vôd, a pri dodržaní podmienok bezpečnosti práce a zaobchádzania s nebezpečnými látkami škodiacimi vodám v zmysle zákona o vodách považujeme riziko kontaminácie podzemných vôd v dotknutom území za minimálne.

V prípade dodržania všeobecných požiadaviek na manipuláciu so stavebnými a pohonnými látkami resp. ak bude dodržaná pracovná disciplína ako opatrenie voči prípadným haváriám navrhovaná činnosť neovplyvní prúdenie a režim podzemných vôd počas výstavby.

Vplyvy na povrchové a na podzemné vody hodnotíme ako málo významné.

Vplyvy na pôdu

Realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde k záberu poľnohospodárskej pôdy. Kontaminácia pôdy sa nepredpokladá, počas výstavby aj prevádzky predstavuje takéto ovplyvnenie iba riziko, pri náhodných, havarijných situáciách (únik ropných látok z dopravných prostriedkov a pod.)

Vplyvy hodnotíme ako nevýznamné.

Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy

Vzhľadom na charakter použitej technológie pri výstavbe a v prevádzke navrhovaná činnosť bude bez vplyvu.

Vplyvy na krajinu

V období výstavby možno predpokladať dočasné narušenie scenérie krajiny v dôsledku stavebných prác. Realizáciou zámeru vzrastie zastúpenie antropogénnych prvkov súčasnej krajinskej štruktúry na úkor prírodných.

Navrhovaná činnosť priamo nezasahuje žiadny z prvkov ÚSES, tzn. nenaruší funkčnosť žiadneho prvku ÚSES ani iných biologicky hodnotných území.

Realizáciou zámeru nebudú dotknuté biotopy európskeho resp. národného významu, ani biotopy chránených druhov rastlín resp. živočíchov. Vplyvy hodnotíme ako nevýznamné.

Priamy vplyv na životné prostredie

Vybudované zariadenie na zber odpadov poskytuje obyvateľom obce a obyvateľom okolitých obcí, možnosť odovzdávať odpad do zariadenia v zmysle požiadaviek zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch. Ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala, znamenalo by to pre občanom obce a okolia stratenie možnosti odovzdávať odpad do zariadenia v zmysle požiadaviek zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch. Znamenalo by to možné zvýšenie nelegálneho nakladania s odpadmi v dotknutom regióne.

V rámci prevádzkovania zariadenia a vykonávania navrhovanej činnosti nebude mať činnosť žiadny priamy vplyv a nebude zdrojom negatívnych vplyvov na životné prostredie.

Nepriamy vplyv na životné prostredie

Počas prevádzky nebude zariadenie na zber odpadov zdrojom negatívnych nepriamych vplyvov na životné prostredie. Činnosťou zariadenia nedôjde k záberu poľnohospodárskej ani lesnej pôdy.

Realizácia činnosti významne neovplyvní súčasný krajinný obraz. Vzdialenosť významných prírodných ekosystémov od lokality zámeru je dostatočná, preto nie je predpoklad priameho negatívneho ovplyvnenia genofondu a biodiverzity širšieho záujmového územia súvisiaceho s činnosťou navrhovaného zariadenia.

4. Hodnotenie zdravotných rizík

Navrhované zariadenie posudzovaného zámeru nebude pri dodržaní platných bezpečnostných a hygienických limitov zdrojom toxických alebo iných škodlivín a žiadnym spôsobom neovplyvní zdravotný stav dotknutého obyvateľstva. V zariadení sa budú dodržiavať príslušné normy ochrany zdravotného stavu zamestnancov, hodnoty rizikových parametrov a nebudú sa prekračovať platné limity.

V zariadení na zber odpadu nebudú produkované emisie nad rámec platných emisných limitov príslušných znečisťujúcich látok v ovzduší, nebudú sa produkovať znečistené vody nad rámec platných limitov znečisťujúcich látok vypúšťaných do povrchových tokov resp. do kanalizácie a ani iné výstupy, ktoré by mohli ohroziť zdravie obyvateľstva. Z pohľadu funkčného a technického prevedenia navrhovanej činnosti konštatujeme, že nebude dochádzať k nadlimitnému ovplyvneniu obyvateľstva v okolí navrhovanej činnosti. Navrhovaná činnosť po realizácii bude spĺňať príslušné hygienické limity v zmysle platnej legislatívy.

Z pohľadu pracovného prostredia, ktoré nie je priamo predmetom posudzovania podľa zákona č. 24/2006 Z.z. bude dominantným aspektom hluk generovaný pri manipulácii s odpadom. Na ochranu zamestnancov pred zdravotnými rizikami na pracovisku bude zamestnávateľ povinný vykonať súbor opatrení podľa platných právnych predpisov na úseku verejného zdravotníctva.

Z prevádzky navrhovanej činnosti nevznikajú odpadové látky takého charakteru a zloženia, aby mohli mať negatívny dopad na zdravotný stav obyvateľstva. Pracovisko musí spĺňať tzv. minimálne bezpečnostné a zdravotné požiadavky podľa platných právnych predpisov. Vplyv na zdravotný stav okolitého obyvateľstva bude minimálny.

Zdravotné riziko pri zohľadnení rizikových faktorov s realizáciou tejto stavby na zdravie sa nepredpokladá a zdravotné riziká vyvolané realizáciou zámeru hodnotíme ako prijateľné a málo významné.

5. Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na chránené územia (napr. chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, súvislá európska sústava chránených území – NATURA 2000 – národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti)

Vplyv na chránené územia

Realizácia zámeru nenaruší záujmy ochrany prírody a krajiny. Zámer je navrhovaný v území, na ktoré sa vzťahuje prvý - všeobecný stupeň ochrany, bez zvláštnej územnej ochrany. Výstavba ani prevádzka navrhovanej činnosti ako takej nepredstavuje činnosť v

území zakázanú. Priamo v dotknutom území sa nenachádza žiadne chránené územie prírody a krajiny (zákon NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny) ani súvislá sieť európskych chránených území NATURA 2000.

Navrhovaná činnosť nebude priamo ani nepriamo ovplyvňovať chránené územia prírody a krajiny.

6. Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia

Z hľadiska časového priebehu pôsobenia navrhovanej činnosti konštatujeme, že vplyvy výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti nebudú významne a dlhodobo negatívne pôsobiť na žiadnu zo zložiek životného prostredia vrátane človeka.

7. Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice

Na základe komplexného posúdenia rozsahu a lokalizácie činnosti a predpokladaných vplyvov na životné prostredie neboli identifikované žiadne vplyvy presahujúce štátne hranice.

8. Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území so zreteľom na druh, formu a stupeň existujúcej ochrany prírody, prírodných zdrojov, kultúrnych pamiatok)

V súvislosti s realizáciou navrhovanej činnosti sa neočakávajú žiadne relevantné vyvolané súvislosti vo vzťahu k súčasnému stavu životného prostredia, ktoré nie sú predmetom predchádzajúcich hodnotení.

9. Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti

Riziká počas stavebných prác

Môžu vzniknúť málo pravdepodobné v minimálnom rozsahu. Ich vylúčenie je podmienené dodržiavaním platných právnych predpisov týkajúcich sa bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

Riziká počas prevádzky

Prevádzkové riziká spojené s činnosťou zariadenia je predstavované len vznikom prevádzkovej nehody, avšak toto riziko je eliminovateľné určením pravidiel technologickej a pracovnej disciplíny počas zberu. Postupy predchádzania a prípadného odstraňovania následkov uvedených rizík budú súčasťou prevádzkového poriadku zariadenia na zber odpadov, plánu opatrení pre prípad havárie, ktoré budú spracované v súlade s požiadavkami zákona o odpadoch, prípadne havarijného plánu pre zaobchádzanie so škodlivými látkami.

Pri prevádzkovaní použitej technológie z hľadiska bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci musí byť, vzhľadom na jej charakter a činnosti s ňou spojené, dodržiavaná celá rada ďalších noriem a legislatívnych predpisov. Na inštalovaných vyhradených technických zariadeniach je oprávnenou osobou vykonávaná kontrola.

Dispozičné riešenie priestorov musí vyhovovať požiadavkám STN a predpisov z hľadiska hygieny a bezpečnosti práce. Práce, údržbu a opravy vyhradených technických zariadení môžu vykonávať len osoby odborne spôsobilé podľa platných predpisov.

10. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie

Navrhovaná činnosť nebude mať variantné riešenia, nakoľko sa jedná o existujúci areál. Riešený je len jeden variant a nulový variant.

Účelom opatrení je predchádzať, zmierniť, minimalizovať alebo kompenzovať očakávané (predpokladané) vplyvy činnosti (priame, nepriame, kumulatívne), ktoré môžu vzniknúť počas jej výstavby, prevádzky (v štandardnom a neštandardnom režime, t. j. aj počas havárií).

Cieľom environmentálneho posudzovania je nielen identifikovať významné vplyvy, ale nájsť k nim aj prijateľné riešenia, ktorými sa jednotlivé prvky životného prostredia ochráni alebo sa zmiernia nepriaznivé vplyvy na ne. Základnými opatreniami sú technické opatrenia umožňujúce zmiernenie prípadne až elimináciu predpokladaných nepriaznivých vplyvov. Najkrajnejším opatrením v prípade že daný vplyv nie je možné prijateľným spôsobom a v dostatočnej miere zmierniť, sú kompenzačné opatrenia.

Opatrenia sa po ich akceptácii včleňujú do rozhodovacieho procesu a stávajú sa súčasťou ďalších konaní o povoľovaní činnosti.

Pred realizáciu zámeru a jeho spustením do prevádzky je potrebné dôsledné dodržiavanie platných technologických, bezpečnostných a protipožiarnych predpisov a platnej legislatívy. Dokumentácie stavieb, vrátane technologických dokumentácií, na základe ktorých sa bude zámer realizovať, budú obsahovať všetky požiadavky na prijatie takých opatrení, aby sa zmiernili možné nepriaznivé vplyvy.

Pri navrhovanej činnosti je potrebné dodržiavať nasledovné technické, organizačné a administratívne opatrenia:

Súčasťou prevádzkovej dokumentácie bude:

- Prevádzkový poriadok zariadenia
- Havarijný plán
- Evidencia odpadu
- Identifikačné listy nebezpečného odpadu

Ďalej bude potrebné:

- Požiadat' o súhlas na prevádzkovanie zariadenia na zber odpadov podľa § 97 zákona č. 79/2015 Z.z.
- Odpady zaraďovať podľa Katalógu odpadov
- Viest' evidenciu odpadov podľa vyhlášky MŽP SR č. 366/2015 Z.z.
- Odovzdávať odpady len osobe oprávnenej nakladať s odpadmi
- Predkladať hlásenie o vzniku odpadu a nakladaní s ním podľa vyhlášky MŽP SR č. 366/2015 Z. z.

- Viest' a uchovávať evidenciu o druhoch a množstve odpadov, s ktorými nakladá a o ich zhodnotení a zneškodnení
- Zabezpečiť udržiavanie technologických zariadení, strojov a vozidiel v dobrom technickom stave
- Zabezpečovať pravidelný odvoz vytriedených odpadov
- Prevádzku označiť podľa vyhlášky MŽP SR č. 371/2015 Z.z.
- Realizovať pravidelné školenia pracovníkov v oblasti BOZP, PO ako aj z predpisov odpadového hospodárstva
- Zabezpečiť havarijnú pripravenosť pre prípad havárie (havarijné plány)
- Vegetačné úpravy areálu zvoliť s ohľadom na jeho dispozičné riešenie
- Akceptovať odporúčania, návrhy a záväzky vyplývajúce z priebehu procesu posudzovania vplyvov v rozsahu, v akom budú premietnuté do rozhodnutia príslušného orgánu.
- Dodržiavať a riadiť sa príslušnými ďalšími rozhodnutiami a povoleniami štátnych a samosprávnych orgánov

Výstavba objektu sa bude realizovať na základe projektovej dokumentácie v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebného zákona) v znení neskorších predpisov. Dokumentácia stavby na základe ktorej sa bude zámer realizovať, bude obsahovať všetky požiadavky na prijatie takých opatrení, aby sa zmiernili možné nepriaznivé vplyvy.

11. Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala

V prípade nerealizovania navrhovanej činnosti ostane zachovaný súčasný stav, t.j. plochy budú nevyužívané. Je možné, že bude naďalej dochádzať k tvorbe nelegálnych skládok z dôvodu nedostatočného zabezpečenia odvozu niektorých problémových a hlavne nebezpečných odpadov.

Na základe uvedených skutočností umiestnenie navrhovanej prevádzky pokladáme za environmentálne, ekonomicky vhodné a za technicky realizovateľné.

12. Posúdenie súladu navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentmi

Navrhovaná činnosť je v súlade s platným územným plánom obce a so všetkými strategickými dokumentmi z oblasti odpadového hospodárstva.

13. Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov

Predložený zámer je komplexným materiálom posudzujúcim odhadované vplyvy plánovaných činností v danej lokalite. Návrhy, podmienky alebo odporúčania, ktoré vyplynú zo stanovísk k zámeru budú vyhodnotené a na základe relevantnosti uplatnené v materiáloch orgánov štátnej správy a samosprávy v rámci následných povoľovacích procesov.

Na základe získaných výsledkov možno konštatovať, že navrhovaná činnosť v posudzovanom území neprináša významné environmentálne dopady, pre ktoré by bolo potrebné stanoviť ďalší postup hodnotenia vplyvov na životné prostredie.

V. POROVNANIE VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A NÁVRH OPTIMÁLNEHO VARIANTU (vrátane porovnania s nulovým variantom)

V zmysle jednotlivých ustanovení zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov navrhovateľ predkladá zámer: „Zberný dvor obce Veľké Blahovo“ obsahujúci jeden technický variant a nulový variant.

Na základe listu Okresného úradu Dunajská Streda, odboru starostlivosti o životné prostredie bolo upustené od variantného riešenia. Preto je možné vzájomne porovnať iba jeden navrhovaný realizačný a tzv. nulový variant, t. j. keby sa činnosť nerealizovala.

Proces posudzovania vplyvov predkladaného zámeru je v štádiu predprojektovej prípravy zameraný hlavne na jeho environmentálnu prijateľnosť v danom území.

Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu

Pri výbere optimálneho variantu činnosti je potrebné zohľadniť negatívne aj pozitívne vplyvy tejto činnosti na jednotlivé zložky hodnoteného územia. Rozhodujúca je skutočnosť, do akej miery sa v dôsledku realizácie navrhovanej činnosti môže východiskový stav krajiny zmeniť v pozitívnom či negatívnom zmysle slova, pri rešpektovaní podmienok a požiadaviek daných všeobecne z vážnych právnych predpisov.

Nulový variant

Nulový variant predstavuje variant stavu, ktorý by nastal, ak by sa navrhovaná činnosť neuskutočnila. Ak by nebol realizovaný predkladaný investičný zámer, existujúci areál by zostal bez investície a naďalej by zostal nevyužívaný, tak ako v súčasnosti.

Navrhovaný variant

Zámer je navrhovaný s cieľom zvýšenia podielu zhodnotenia odpadov v obci Veľké Blahovo. Po realizácii zberného dvora nastane skvalitnenie služieb v oblasti nakladania s odpadmi.

Výber optimálneho variantu alebo stanovenie poradia vhodnosti pre posudzované varianty

Zámer sa predkladá na posúdenie podľa § 22 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov v jednom variante riešenia navrhovanej činnosti, nakoľko navrhovateľ, požiadal Okresný úrad Dunajská Streda, odbor starostlivosti o životné prostredie o upustenie od požiadavky variantného riešenia navrhovanej činnosti.

Okresný úrad Dunajská Streda, odbor starostlivosti o životné prostredie, navrhovateľovi vyhovel a upustil od požiadavky variantného riešenia zámeru.

Obec Veľké Blahovo má zavedený systém triedeného zberu odpadov, avšak bez možnosti jeho dočasného zhromažďovania, čo sťažuje a predražuje celú logistiku odvozu tohto odpadu oprávnenou organizáciou z obce. Zberný dvor bude slúžiť pre zhromažďovanie (dočasné uloženie) vytriedených zložiek komunálnych odpadov. Do priestoru zberného

dvora budú odpady dovážané fyzickými osobami - nepodnikateľmi, ktoré budú zhromažďované triedené a do ich odvozu uložené vo veľkokapacitných nádobách. Jedná sa o lokalitu v okrajovej časti obce, momentálne nevyužívanú. Zberný dvor bude slúžiť obyvateľom obce Veľké Blahovo a stane sa potrebnou súčasťou riešenia odpadového hospodárstva v obci.

Z hľadiska ochrany životného prostredia prevádzka navrhovanej činnosti pri dodržaní kompletnej environmentálnej legislatívy ako aj pri realizácii navrhovaných opatrení nebude mať negatívne vplyvy na životné prostredie. V procese hodnotenia vplyvov na životné prostredie sa nezistili negatívne vplyvy činnosti, ktoré by znamenali poškodenie životného prostredia, neželane by zasiahli do chránených území alebo by spôsobili významné zníženie kvality a pohody života obyvateľov.

Na základe výsledkov doterajšieho posúdenia vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie sa **na realizáciu odporúča variant opísaný v zámere.**

Zdôvodnenie návrhu optimálneho variantu

Účelom zámeru je poskytnúť pre občanov možnosť odovzdať odpady do zariadenia na zber odpadov, ktoré spĺňa všetky náležitosti právnych predpisov v oblasti odpadového hospodárstva, s cieľom minimalizovať možné negatívne účinky zberaných odpadov na životné prostredie alebo zdravie ľudí.

Navrhovaný zámer rieši problematiku plnohodnotného využitia areálu s pozitívnou možnosťou vytvorenia podmienok pre organizovaný separovaný zber surovín v súlade so zásadami environmentálnej politiky bez zhoršenia súčasného stavu životného prostredia v danom území pre obyvateľov. Cieľom je výrazné zlepšenie situácie s nakladaním s odpadmi, najmä s jednotlivými zložkami separovaného zberu. Navrhovaný variant zjednoduší ekonomickú situáciu navrhovateľa pri vykonávaní navrhovanej činnosti.

Pri posúdení očakávaných vplyvov sa vychádzalo z analýzy súčasných poznatkov o území, z identifikovania stretov záujmov v hodnotenom území, ako aj z najvýznamnejších vplyvov činnosti na životné prostredie. Z výsledkov posúdenia vyplýva, že predpokladaný vplyv činnosti na životné prostredie nie je významný a nepredstavuje priame ani nepriame riziko ohrozenia jednotlivých zložiek životného prostredia a zdravia obyvateľstva.

Na základe tohto navrhovateľ odporúča ukončiť proces posudzovania vplyvov na životné prostredie na úrovni zámeru v súlade s podmienkami zákona. Požiadavky, návrhy, alebo odporúčania, ktoré vyplynú zo stanovísk oprávnených osôb k zámeru, budú akceptované v potrebnom a objektívne možnom rozsahu a budú predmetom projektu stavby a pre uvedenie navrhovanej činnosti do prevádzky v súlade s predpismi.

Vo väzbe na uvedené možno odporučiť realizáciu zámeru podľa navrhovaného variantu.

VI. MAPOVÁ A INÁ OBRAZOVÁ DOKUMENTÁCIA

Prílohy: Situácia umiestnenia navrhovanej činnosti, situácia dopravného riešenia, pôdorys a pohľady

VII. DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE K ZÁMERU

Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer, a zoznam hlavných použitých materiálov

V procese hodnotenia vplyvov zámeru činnosti sa vychádzalo zo známych publikovaných informácií o území, vrátane dokumentácií environmentálnych, z dostupných podkladov o technológii a zariadeniach, z konzultácií a skúseností s obdobnými zámermi činnosti, ako aj z ďalších právnych a odborných podkladov.

Pri spracovaní zámeru boli použité metódy - zber podkladov, zisťovania v teréne, analýzy, následné syntetické spracovanie, mapové, textové a grafické podklady.

Zoznam použitých materiálov

Atlas krajiny SR, 2002, MŽP SR Bratislava

Správa o stave životného prostredia v roku, 2016 MŽP SR, Bratislava

Kolektív, 2003: Národný zoznam navrhovaných chránených vtáčích území, MŽP SR Bratislava, 2003

Environmentálna stratégia SR do roku 2030

PHSR obce Veľké Blahovo

Návrh ÚP obce Veľké Blahovo

Príslušné zákony, vyhlášky a právne predpisy na úseku ochrany životného prostredia, ochrany zdravia, bezpečnosti práce, požiarnej ochrany

Rôzne internetové stránky

Prehľad právnych predpisov, ktoré sme zohľadnili pri hodnotení vplyvov navrhovanej činnosti

Platné právne predpisy – zákony, vyhlášky, nariadenia – na úseku ochrany životného prostredia, ochrany zdravia, bezpečnostné a protipožiarne predpisy, technické normy .

Ďalšie doplňujúce informácie o doterajšom postupe prípravy navrhovanej činnosti a posudzovaní jej predpokladaných vplyvov na životné prostredie

Zámer je spracovaný po obsahovej a štrukturálnej stránke podľa Prílohy č. 9 zákona č. 24/2006 Z. z. Informácie pre spracovanie zámeru boli čerpané z odbornej literatúry, z meraní a hodnotení týkajúcich sa danej lokality a z verejne dostupných zdrojov.

Investor zabezpečil vypracovanie dokumentácie, ktorá bola podkladom pre hodnotenie v rámci zámeru podľa zákona c. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Dokumentácia bude na základe odporúčaní z procesu posudzovania dopracovaná a predložená na povoľovanie podľa stavebného zákona.

Dokumentácia navrhovanej činnosti akceptuje funkčné využitie plôch a s tým spojené štrukturálne zmeny. Ďalší stupeň dokumentácie bude vyhotovený v súlade s platnými všeobecnými a špeciálnymi predpismi a predložený povoľujúcemu orgánu.

VIII. MIESTO A DÁTUM SPRACOVANIA ZÁMERU

Júl, 2019

IX. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

Potvrdenie správnosti údajov podpisom spracovateľa zámeru a podpisom oprávneného zástupcu navrhovateľa:

Oprávnený zástupca navrhovateľa – starosta obce Vrakúň

.....
Starostka obce

Za správnosť vyhotovenia zámeru v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z.

.....
Ing. Kristína Pivodová

PRÍLOHY